

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

3

KVĚTEN / ČERVEN 2021
58. ROČNÍK
20 Kč

REVITALIZACE ZÁMKU HUMPRECHT ZAČALA

Dne 3. 5. 2021 začala akce Revitalizaci zámku Humprecht, která bude z 90% financována z dotačního programu Výzva č. 52 - Revitalizace vybraných památek II. z Integrovaného regionálního operačního programu vyhlášeného Ministerstvem pro místní rozvoj. Revitalizace bude probíhat do července 2023 a zahrnuje opravu většiny cihelných a dřevěných podlah zámku, opravu všech oken, opravu dveří a mříží, celkové restaurování vnitřních původních omítek, temperaci čtyř místností, nové točité schodiště do krovu vrcholové věže, přebudování celé elektroinstalace, částečnou opravu střechy, opravu fasády zámku, obnovu zahrady

v místě terasy, pořízení nábytku a vitrín pro umístění exponátů, instalaci audio a video techniky včetně tzv. infokiosků, zabezpečení památky, modernizaci pokladny a zpřístupnění zámku v zimním období. Dodavatelem veškerých prací je společnost GEMA ART GROUP, a.s. z Prahy. Cena díla dosahuje částky 41,5 mil. Kč vč. DPH. Po dobu realizace bude zámek přístupný s částečným omezením provozu. O postupu prací bude veřejnost informována na www.humprecht.cz.

Ing. Lubor Jenček, starosta
Bc. Jan Janatka, místostarosta

OBSAH

Radnice informuje I, 13 – 14

Sloupek šéfredaktorky 3

KULTURNÍ TRADICE 3 – 9

Národopisná tradice Sobotky 3 – 4

Od folkloru k folkloru 4 – 5

Šrámkova Sobotka:
2021 od folkloru k folkloru 5

Blahopřání 65. Šrámkově Sobotce 5 – 6

Sobotečtí baráčníci 6

Šolcův statek – potíže i smělé plány 7

Každé loučení je smutné 8 – 9

Jubilejní rok Václava Šolce 9

Humprecht v roce 2021 9

Výstava trampingu
„Historie trampských osad
v Českém ráji“ 10

Podzimní taneční kurz 2021 11

KNIHOVNA 12, 17**ZPRAVIČKY ZE ŠKOLIČKY** 18**ZAJÍMAVOSTI ZE SOBOTECKA** 19Jak udržet (navrátit) vodu v našich
kopaných studnách 19 – 20

Studánka Roubenka 20

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ 21 – 26

Inzerce 26

Oslavy výročí Sboru dobrovolných hasičů Sobotka
– páter P. Michalec žehná nové požární technice

Taneční kurz, květen 2021, multifunkční hřiště Dolní Bousov – Foto: Mgr. I. Šulcová

Upomínkový předmět v MIC Sobotka – malovaný pohled od L. Černého

SLOUPEK ŠÉFREDAKTORKY

Vážení a milí čtenáři,

letošní chladné jaro nás nelákalo k posezení na restauračních zahrádkách ani po rozvolnění vládních nařízení. Ale ustupující pandemie v nás vyvolává pocit, že v létě bude lépe. Budeme se moci setkávat, užít si dovolené, cestovat a také jít za kulturou, která většinu z nás chyběla. A proto – „pojdme se potkat v lukách“! Ano, festival Šrámkova Sobotka je za dveřmi. Všichni se těšíme, že festival bude v té formě, jak ho známe. S bohatým programem, ve kterém si jistě každý z vás najde pořad, který si nenechá ujít. Jsou připravené besedy s opravdovými odborníky a zajímavými lidmi. Na „Sobotce“ bude například Jaroslav Krček s manželkou Gabrielou a bratrem Josefem. Koncert uskupení Musica Bohemica je jistě velké lákadlo pro posluchače. Čekají nás výstavy, autorská čtení, scénická čtení v plenéru Sobotky i dětské pořady pro naše nejmenší. Kompletní program naleznete na str. 27. Chtěla bych poděkovat členům přípravného výboru za práci a čas, který věnovali přípravě festivalu.

Dovolte, abych poděkovala Ministerstvu kultury a Královéhradeckému kraji za podporu v podobě dotace. Více o festivalu se dočtete na str. 3 – 6.

V minulém čísle jsem slibovala, že se dozvíte o novinkách, které jsme pro vás připravili v Městském informačním centru. Pro zlepšení služeb a komfort návštěvníků jsme se rozhodli vybavit „ičko“ platebním terminálem. Na letošní sezonu jsme připravili nové pohlednice a bezbariérový leták pro turisty s handicapem.

A protože pandemická opatření nám překazila i taneční kurz, přesunulo ho vedení Taneční a pohybové školy Ilma Turnov do venkovních prostorů. O rozběhlém i nastupujícím „kurzu“ se dočtete více na str. 11.

Zámek Humprecht se revitalizuje, a proto musela být část expozice muzea přesunuta do prostorů soboteckého děkanství u kostela sv. Maří Magdalény. O muzeu na faře se více dočtete na str. 26. Dále se na str. 26 z mého příspěvku dozvíte o výstavě "Historie trampských

osad v Českém ráji“, která musela být ze zámku také přestěhována.

Všímavé čtenáře napadne, proč toto vydání Zpravodaje nezačíná jako obvykle rubrikou Radnice informuje. Vedení města poskytlo redakci kvalitní fotografie, a proto jsme se rozhodli vytvořit fotografický dokument, který naleznete na str. 13 – 14.

Milí čtenáři, chtěla bych touto cestou poděkovat naší externí spolupracovnici Iloně Jalovecké, která se rozhodla dále do Zpravodaje nedopisovat. Děkuji za její čtivé aktuální příspěvky a čas, který časopisu věnovala. Přeji hlavně pevné zdraví a štěstí jak v soukromém, tak i v profesním životě.

Je před námi léto, čas prázdnin a odpočinku. Pevně věřím, že se budeme setkávat i v letošním roce na zahradě Šrámkova domu v rámci Kulturního léta, které v současné době chystáme. Opět na zahradě ŠD chystáme letní kino, koncerty F. Slováčka juniora a hostů, Jožky Šmukaře s ochutnávkou vína.

Hezké léto plné krásných zážitků
Vám přeje *Paolina Havlová*

KULTURNÍ TRADICE NÁRODOPISNÁ TRADICE SOBOTKY

Folklor bývá mezi lidem nejčastěji chápán jako součást národopisu, lidového umění v nejširším slova smyslu, které vědecky zkoumá etnologie, dříve etnografie. Shodou okolností a nezávisle na tématu Šrámkovy Sobotky pořádalo předloni sobotecké Městské kulturní středisko a Městská knihovna Fráni Šrámka spolu s Vlastenecko-dobročinnou obcí baráčníků devítidílný cyklus přednášek a besed Lidové umění Českého ráje a severovýchodních Čech. Přinesl slovem i obrazem poučení o lidovém nábytku, stavbách, plastikách, stravě, písni, kroji, odloženy byly přednášky o mluvě, pověstech a zvycích našeho kraje. Navázal tak na zájem

o tuto problematiku, který u nás trvá již od dob národního obrození.

Tehdy, skoro před 200 lety, sebral a do sobotecké děkanské kroniky zapsal krajské zvyky František Matějovič Vetešník (1784-1850). Téměř po padesáti letech ho následoval Václav Jaromír Černý (1832-1883) při přípravě Památníku k prvnímu sjezdu rodáků a přátel města Sobotky a okolí 1882. V jeho úvodu využil Vetešnickovy zápisy a aktualizoval je vlastními sběry. A to se již blížilo nezapomenutelné období příprav Národopisné výstavy československé 1895, kterému předcházela nebývalý rozmach zájmu o lidové památky a lidové umění. Na Sobotecku

se zapojili hlavně učitelé a učitelky, v jejich čele Antonín Vojtěch Sakař (1835-1920). Výsledkem byla mj. krásná národopisná výstava v sobotecké škole roku 1894, důstojné zastoupení našeho kraje na pražské výstavě o rok později a otevření Okresního muzea v Sobotce roku 1912. Škoda, věčná škoda, že jeho sbírky se nezachovaly v Sobotce dodnes a byly chaoticky předány jinam. Škoda, že úsilí ředitelky Gabriely Mačenkové (1880-1961) a dalších přišlo nazmar. Sobotka má vůči této tradici velký dluh.

Ale snaží se ho alespoň částečně odčinit. Připomeňme jen snahu PhDr. Dagmar Faměrové připomínat sobotecké

tradice na Humprechtě a nově v muzeu na děkanství, připomeňme zásluhu Mgr. Olgy Bičíškové o udržení znalosti krajoých lidových písní mezi dětmi

ve škole a její učebnici vlastivědy, připomeňme řadu článků v soboteckých sbornících a ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky, uznání si zaslouží i práce so-

botecké Obce baráčníků v této oblasti. Ne, národopisná tradice ani u nás nezaniká a zaniknout nesmí!

Karol Bílek

OD FOLKLORU K FOLKLORU

Od úst k ústům – i takový ročníkový titul jsme zpočátku zvažovali pro téma folkloru na Šrámkově Sobotce. Kdybychom jen tehdy na podzim byli tušili, jaké toto spojení bude mít o pár měsíců později konotace. Tím, co se šíří od úst k ústům, se pro nás stalo od března 2020 něco úplně jiného než folklor. Ústa jsme si zakryli rouškami a omezili přímý mezilidský kontakt, abychom zabránili šíření nákazy. Jelikož právě na mezilidském kontaktu a autentické komunikaci je sobotecký festival založen, bylo po zralé úvaze rozhodnuto 64. ročník neuskutečnit a jeho folklorní téma přesunout na příští – 65. – ročník. Věříme, že se v průběhu prvních červencových dní roku 2021 už budeme moci nějakým způsobem setkávat v sobotecké škole i na náměstí, v sále spořitelny, na zahradě Šrámkova domu, v městském divadle i v prostorech dalších, tak jak to známe už mnoho let.

Co (nebo co všechno) lze pod pojem folklor zahrnout? Dost možná se na tom úplně neshodneme. Rozdílne by na takovou otázku odpověděl literární vědec, jazykovědec či muzikolog. Něco jiného folklor znamená pro lidi z folklorních souborů, pro vlastivědné pracovníky – a možná i pro každého z nás. Však ani etnologové, nebo dokonce přímo folkloristé se na definici folkloru neshodnou! Je synonymem folkloru lidové umění? Je synonymem tradice? Máme folklor vnímat jako literární periferii, jak o ní píše Karel Čapek v knize *Marsyas čili Na okraj literatury*? Je folklor spojen jen s tradičním venkovským prostředím? A jen s minulostí? Jsou to především pohádky a písně, které sbírali Němcová, Erben či Sušil? Co si však potom počít s tzv. městským folklorem, zastoupeným vtipy či strašidelnými historkami vyprávěnými

na táborech, o jehož existenci hovoří moderní folkloristé? A co tvrzení, že novodobý folklor se šíří – v podobě hoaxů či memů – na sociálních sítích?

Zapátrejme po odpovědi nejprve v jazyce. Etymologie odkazuje k anglickému výrazu *folklore*. Ten se začal používat v polovině 19. století a spojoval základy *folk* – „lid“ a *lore* – „věda, nauka“. Jenže: je to „věda o lidu“, nebo „věda lidu“? Tedy „to, co víme o lidu“ – anebo spíš „co ví lid“? Či možná také „co lid umí“ – ve smyslu lidového umění. Abychom se do toho příliš nezapletli, raději pomeňme další otázku, totiž co je to ten lid.

Encyklopedie a slovníky uvádějí, že se pojem folklor váže především ke slovesnému umění. Často k němu ovšem, jak víme z běžného života, bývá řazena i kultura hudební spolu s tancem a divadlem – někdy dokonce i celá lidová kultura včetně svých forem materiálních. Nelze se proto divit, že pro mnoho lidí znamená folklor prostě lidové umění našich předků – od malovaných truhel a krojů až po písničky a tance, s jejichž rekonstrukcemi se můžeme potkat třeba na folklorních festivalech. Odborníci tu však upozorňují na nutnost odlišit (autenticky vznikající) folklor od tzv. folklorismu, malované truhly by z okruhu folkloru raději vyloučili.

Oproti těm, kteří by zdůrazňovali tradici, regionalitu, vztah k předkům a rodnému místu, domovu a kořenům, by jiní akcentovali spojení s generační či zájmovou komunitou, spontánní vznik, sdílení a kolování – až už od úst k ústům, nebo od jedné obrazovky k jiné. V každém případě nám z toho vychází spojení folkloru s autentičností lidského projevu, schopností kreativity nezávislé na formálním vzdělání či uměleckém školení. Výtrysk lidské duše, původnost a jedi-

nečnost citu, mimo jiné také vázanost k existenciálně nejsilnějším momentům lidského života – k „lásce a smrti“. Nejspíš i proto může být folklor a lidová slovesnost stálou inspirací pro literaturu a divadlo, živým pramenem a svědectvím o identitě společenství, obzvláště v časech krizí a katastrof. Vzpomeňme tu na Halasovu a Holanovu stejnojmennou antologii, ale třeba i na *Vojnu* E. F. Buriana. A nesmíme zapomenout ani na lidový humor či moudrost ukrytou v příslovích, které v současnosti často společně najdou uplatnění třeba v podobě internetových memů.

Jeden americký etnolog píše, že vlastního folkloru jsme si vědomi asi tak mlhavě jako gramatických pravidel mateřského jazyka. Měl při tom na mysli to, že mateřský jazyk i folklor jsou pro nás živlem přirozeným a neuvědomovaným. Mluvíme a rozumíme (mateřské řeči i folkloru svého společenství) zcela samozřejmě, podobně jako dýcháme. Se stejnou samozřejmostí jako v jazyce je i ve slovesném folkloru uložen obraz světa, který spolu sdílíme. A to je velká věc – jak píše Karel Čapek. Lze-li podle něho chápat řeč jako „duši a vědomí národa“ a každé slovo, třeba „sněženka“, „dobrý den“ či jen „pápěrka“ nebo „padavče“ jako „kousek vědomí milionů lidí“, platí to jistě i o folkloru.

Útržky říkanek, průpovědek, písniček jako „vařila myška kašičku“, „spadla lžička do kafičky“, či „z hrobu se vynořil první hnát“ a „zařvala příšera do šera“ nám zůstaly navždy v mysli z dětství – vzešlé z důvěrné situace v rodině, ale i ze školky či z dětských táborů, kdy nám je předali vrstevníci, stejně jako vtipy nebo hororové příběhy. Společně s písněmi, pohádkami a pověstmi spoluutvářejí naši identitu (i tu kolektivní) a v tomto ohledu představují velkou hodnotu. Jsou pro nás jako Čechy vyrostlé v českém prostředí přirozené, sdílíme je a předáváme

dál. V učebnicích češtiny pro cizince je obvykle nenajdeme, ale bez nich – jako bez důležitého kulturního základu – není znalost jazyka kompletní.

Odložme prozatím debaty o tom, co je to vlastně folklor, folklorismus, a třeba i „folkloreček“ (jak o něm zpívají bratři Ebenové). Jen na okraj

však ještě připomeňme, že folklor sice představuje velkou hodnotu, ale jako cokoliv může být – a v minulosti byl – zneužit, ať už umělecky, anebo též ideologicky. Ani těmto problémům se nechceme vyhnout a jistě na to přijde řeč. Název *Od folkloru k folkloru* má signalizovat, že bychom se jako účastníci soboteckého festivalu měli seznámit s mnoha pojetími folkloru, s mno-

ha jeho aspekty a možnými přístupy; i s problémy a spornými otázkami, které jsou s ním spojeny. Ale vedle toho, a možná především, také s jeho kouzlem a magií, poezií, nadčasovým humorem i moudrostí.

Nehledě na to, jestli nám bude přes ústa překážet rouška, nebo ne.

doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D.

ŠRÁMKOVA SOBOTKA 2021: OD FOLKLORU K FOLKLORU

„Národní zvyky, obyčeje a pořekadla v Sobotce a v okolí neliší se valně od obyčejů z ostatních krajín Čech.“ V. J. Černý v Památku 1881 (na podkladě zápisků F. M. Vetešníka)

Sobotce dosud přidává na půvabu shluk dřevěných domů, pro nás viditelný, nápadný prvek dědictví po odešlých generacích zdejších lidí. Stavení přízemní i patrová, malá i rozlehlá, dochovaná porůznu po městě nesou prvky specifické pro pojizerský typ lidové architektury, jež pozorným očima nalezneme v uspořádání ozdobné lomenice, prvků pavlače nebo oken. Zkušeni rozluští sem tam nějaké slovo na nápisu záklopy pod kabřincem. Stihneme-li se v otevřené a voňavé náruči opečovávaných roubenek při nabitém programu nastávající Šrámkovy Sobotky projít nebo dokonce nahlédnout do interiéru za muškáty v oknech, můžeme zkoušet rozpoznávat krajový desing nábytku ve tvarech i výmalbě.

Byla by škoda nevyužít pozvání hospodáře Šolcova statku a správy zámku Humprechtu (nová sobotecká muzejní expozice na faře) ke vzetí za kované kliky a překročení prahů selského stavení a děkanství. Už před více než sto dvaceti roky reprezentovaly nyní v muzeu vystavené výšivky Sobotecko na slavné Národopisné výstavě československé v Praze. Jejich krása se doplňuje s bohatstvím výzdoby čepce a dalších prvků oděvu, který vidíme na přehlídce národních krojů ve společenské místnosti domu pro seniory. Čas od času ho zpřítomňují tetičky a sousedé z baráček obce. My ostatní se v průběhu festivalového týdne asi do folklorního oděvu neoblékáme. Ale třeba si pochutnáme na dobrotách lidové stravy, kyselu nebo uzeném s povidlovou omáčkou.

Obhlížíme hmotné projevy místní lidové kultury, ale při týdenním svátku českého jazyka, řeči a literatury se více dostane na jemu bližší složku textovou a zvukovou v mluvě a písních. Zopakuje-

me si krajové pověsti o dobývání Kosti Janem Žižkou nebo o ukradení sobotecké monstrance Švédy za třicetileté války. Zantujeme nějakou ze Sobotecka, jistě *Znám já jeden krásný zámek* a ryze místní *Nad Sobotkou je háječek*. Místní je také speciální Sobotecká koleda. Ale navrhuji naučit se tu, která s nápevem na známou notu vzešla od místního lidového tvůrce Jana Kubů: „Když jsem šel od Vídně přes ty hranice, spočítal jsem na Kostecku všechny vesnice...“

Kdo si myslí, že s námi lidová tvorivost nežije, ať vzpomene na ne tak dávné působení výtvarníka Ivana Šmída v Nepřívěci a jeho dřevěné sochy, které v blízké obci vidíme dodnes. A ať prozkoumá před výletem za lidovou stavbou a plastikou do nedaleké obce Vesec, proslulý z tolika filmů, její soudobou podobu ve formě nápisů v budově naší železniční stanice. I to je pole setkání etnologie a bohemistiky... Možná je také na čase nově zavést nějaký festivalový zvyk. Nebo se vrátit k tradici běhu u Semtinské lípy? Šrámkova Sobotka, festival českého jazyka, řeči a literatury, věnovaná při svém 65. ročníku folkloru, začíná.

Jan Bílek

BLAHOPŘÁNÍ 65. ŠRÁMKOVĚ SOBOTCE

Nejde se nepřihlásit k letošnímu ročníku festivalu českého jazyka, řeči a literatury alespoň virtuálně, když jako jeho mnohaletá účastnice (měla jsem to štěstí) a věrná ctitelka nemohu být přítomná osobně. První důvod, který mě k takové aktivitě vede, je trvalý, už jsem o něm psala a mluvila. Fascinuje mě poslání

i praktičnost festivalu, jeho určení pro učitele všech stupňů škol, kteří si vše, co uslyší a uvidí, nenechají jen pro sebe, ale spojí se svou pedagogickou činností i výchovou a předají to žákům, mládeži.

Druhým důvodem je má až jakási posedlost Šrámkovou Sobotkou. Zachytila mě a dostala se mi pod kůži. V době její-

ho konání na přelomu června a července ožívají v mé paměti vzpomínky na starobylé městečko s barokním Humprechtem na kopci a s kostelem vedle náměstí. Zmocňuje se mě stesk po svátku češtiny. Přesně si představuji, jak se jinak tišší, poloprázdňější ulice a náměstí plní účastníky z blízka i z daleka. V duchu se

vracím na místa, kde probíhají vědecké a kulturní programy, do sálu spořitelny s kyticí polního kvítí na pódiu, na Šolcův statek s jeho vernisážemi a večerními posezeními u krbu atd.

Letos Šrámkova Sobotka slaví své 65. výročí. To znamená, že už sice není mladá, ale zároveň není ani stará, je prostě zralá. Získala velké zkušenosti, dosáhla úspěchů a výsledků, a před sebou má perspektivy, budoucnost a další jubilea. Za tím vším stojí neúnavná činnost organizátorů, věrných šrámkovců různých generací. Slučují oddanost tradici položené zakladateli, službu české kultuře a étos svých humanitních povolání.

S velkou radostí vítám téma tohoto ročníku Od folkloru k folkloru, je rozkošné. Vyznávám se z lásky k českým písním různého žánru, lidovým i jiným. Ráda je zpívám nejen své rodině nebo hostům, ale i sama sobě, občas v noci po únavné práci u počítače, tiše, abych nerušila ničí spánek. Mám bohatý reper-

toár: Na Šumavě je dolina; Ej, od Buchlova; Jaká je ta láska zlá; Rožnovské hodiny; Na tu svatú Katerinu; Proč ten jetelíček; Včera neděle byla atp.

Na závěr pozdravu musím uvést slova dvou mých nejoblíbenějších českých písniček (jako můj skromný přínos letošní Šrámkově Sobotce). Znáte-li je, zazpíváme je spolu. Jedna je moc smutná, druhá veselá. Kdy a kde jsem se je naučila, to si už, odpusťte, nepamatuji, nejspíš jde o jeden z výsledků mých studijních cest do Prahy, do akademického Ústavu pro českou literaturu.

Písnička smutná, havířská: Cestička k Mayrovce ušlapaná, / šla po ní panenka uplakaná. / Včera jsi zpívala, miláčka líbala, / dnes ty jsi vod něho vodloučena. // Čekala miláčka po celý den, / kdy on jí vyfárá z Mayrovky ven. / Vyšlehly plameny na černé kameny / a zůstal miláček zavalený. // Cestička k Mayrovce uježděná, / svázej po ní těla zvohavená. / Zavřel se navždy hrob, je konec lásky slov, / a v srdci rána jest vtevřená...

Písnička veselá, frajerská: Na Vlachovce každou sobotu, vládne banda frajerů, / sotva zavadíš jen vo botu, můžeš přijít k maléru. / Pardáli tam nosej ofinu, přesně podle kastrólu, / šenkýř musí každou hodinu, volat patrolu. Cá rá rá. // Padla facka, padla na sále, když jsem já v tanci stál, / velkej malér nastal v lokále, kdo měl ruce, ten se pral. / Dva frajeři, co tam po mně šli, rychle voknem vodešli, / potom pan kapelník sólo hrál, nikdo nevyrušoval. // Vzkázala mi včera moje kost, před sobotním večerem, / mám tě, můj miláčku, víc než dost, chodím s jiným frajerem. / Řek jsem jí, falešná čekanko, nynčko poznáš, co je rek! / Šel jsem na Vlachovku, klidáňko dělat pořádek. Ca rá rá; refrén Padla facka...

Končím svou gratulaci. S úctou a přáním všeho nejlepšího Šrámkově Sobotce a jejím lidem.

Ludmila Budagová
V Dubně 7. června 2021

SOBOTEČTÍ BARÁČNÍCI

Všichni bychom si přáli, aby se konečně život vrátil do normálu. Zatím stále trvají různá opatření, která nám ztěžují běžný život se vším všudy. Baráčníci ale úplně neustrnuli. V květnu přišly děti z mateřské školy s paní ředitelkou na prostranství před DPS, aby zpíváním potěšily seniorky ke Svátku matek. Také nakreslily barevnými křídami krásné obrázky na dláždění před budovami. Škoda byla, že v letošním květnu skoro každý den pršelo, a tak jeden deštivý den způsobil poničení jejich úsilí.

Každoročně stojí na náměstí tradiční "májka". Bříza ozdobená barevnými pentlemi. Ani letos tomu nebylo jinak.

Na konci dubna se tetičky sešly, aby břízku ozdobily a pracovníci technických služeb ji postavili na náměstí před starou radnicí. Opět zapůsobila příroda a deštivé dny se na ní dost podepsaly.

Na konci května vláda posoudila současnou covidovou situaci a po předcházejících uvolňujících opatřeních povolila od 31. května otevření vnitřních prostor restaurací, kaváren, vináren a cukráren. Tak jsme se rozhodli, že od 2. června začneme se středečními setkáváními v DPS. Samozřejmě budeme dodržovat všechna hygienická opatření.

Přejeme vám i nám, ať už se konečně dočkáme „lepších časů“.

Květoslava Hořáková
vzdělavatelka

ŠOLCŮV STATEK – POTÍŽE I SMĚLÉ PLÁNY

Kdybych v úvodu tohoto svého článku prohlásil, že návštěvní sezona začala na Šolcově statku podobně nešťastně jako ta loňská, byl by to ještě eufemismus. Koronavirus i letos zhatil připravené vernisáže výstav, které jsme proto pro veřejnost otevřeli bez jakýchkoli ceremonií. Přísný lockdown, znemožňující cestování mezi kraji, nám nedovolil včas zahájit předsezónní údržbu. Zatímco v minulých letech jsme se konzervačním a insekticidním nátěrům, spojeným s důkladným úklidem, věnovali po celý březen a duben, letos jsme je museli vtěsnat do pouhých 2 týdnů. Avšak postihly nás i horší rány osudu. Grafik Jan Kavan si těsně před navezením své expozice do lapidária přivodil těžký úraz, kvůli kterému skončil v nemocnici. To nás donutilo odložit otevření tohoto výstavního prostoru o celé 3 týdny. Jedenadevadesátiletá malířka Helga Hošková, jejíž expozice měla sezonu zahájit, z pocho-pitelné obavy o své zdraví letošní výstavní aktivity odvolala. Nezbylo nám než na poslední chvíli od základu změn-it veškeré kulturní záměry.

Upřímně doufáme, že nás aspoň po zbytek roku nic nezaskočí. Plány

máme vcelku smělé. V Galerii Karla Samšiňáka, čili v roubence, představu-jeme až do 30. června tvorbu sochaře a restaurátora Františka Urbana. Po-něvadž se z epidemiologických důvo-dů začátek této expozice zpozdil a její trvání se tím zkrátilo, práce Františka Urbana se do galerie znovu vrátí 22. srpna, aby tu zůstaly až do ukončení sezóny 31. října. 4. července, během Šrámkovy Sobotky, zahájíme výstavu díla přední grafičky a knižní ilustrá-torky Evy Haškové. V lapidáriu budou po celou sezónu k vidění sochy Stani-slavy Kavanové a grafiky jejího man-žela Jana Kavana. Jakmile se rozvolní opatření proti virové nákaze, náhradou za zrušenou vernisáž posledně uvede-né výstavy uspořádáme setkání s man-želi Kavanovými, spojené s jimi komen-tovanou prohlídkou expozice.

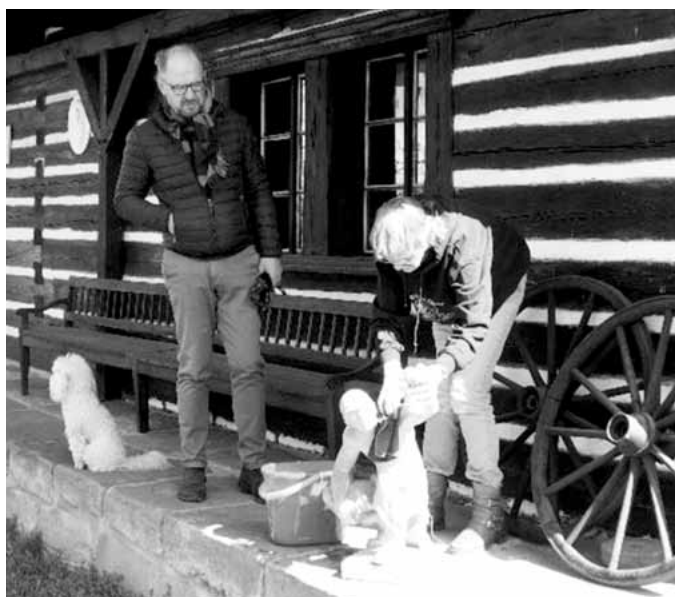
Na zahradě statku se letos usku-teční hned 2 koncerty. 5. července tu vystoupí cimbálová muzika Štěpána Hanuše spolu se sopranistkou Karolí-nou Cingrošovou. Na 28. srpna máme připravený projekt tak odvážný, až se z něj tají dech – hodláme zde předvést koncertní verzi Dvořákovy Rusalky. Tradiční a neodmyslitelnou součástí

kulturního programu statku jsou bese-dy se známými lidmi, s hudebním do-provodem Zámeckého saxofonového kvarteta Josefa Žemličky. 18. července k nám zavítá herec Tomáš Töpfer, kte-rého vyzpovídá Václav Žmolík. 8. srpna si moderátor Jindřich Žemlička poho-voří s hercem Václavem Knopem.

Nemine rok, abychom si nepřipomínali některá jubilea Šolcova statku a jeho obyvatel. Jedno z těch letošních je obzvláště význačné. 14. července uplyne 150 let od smrti básníka Václava Šolce. Památku této osobnosti uctíme 17. července pořadem, na němž zazní hudba, poslechneme si výběr ze Šolco-vy poezie a promluvu historika Karola Bílka. Sluší se připomenout ještě jed-no výročí. Před 50 lety, r. 1971, zemřel v jičínské nemocnici Karel Samšiňák st., který statek ve 30. letech minulého století naší rodině pořídil.

Přejeme návštěvníkům, účinkujícím všech pořadů a konečně i sobě samým, abychom byli včas proočkováni, aby vakcíny zabíraly a my zůstali zdraví. Jen za takových okolností se plány, s nimiž vás tu seznamuji, stanou skutečností.

Jan Samšiňák, hospodář Šolcova statku

Sylva Samšiňáková a Václav Žmolík chystají výstavu díla ak. sochaře Františka Urbana

Výstava tvorby Františka Urbana v Galerii Karla Samšiňáka
Foto (oba snímky) Jan Samšiňák

KAŽDÉ LOUČENÍ JE SMUTNÉ

Na podzim roku 2017 se Římskokatolické farnosti v Sobotce ujal nový kněz, P. Pavel Michalec. Krátce po jeho nástupu jsem tehdejšího nového pana děkana navštívila, abych s ním uskutečnila malý rozhovor. Ten jsem následně uveřejnila v soboteckém Zpravodaji s titulkem „Jsem tu pro všechny“.

P. Pavel Michalec byl plný elánu, sršel nápady a jeho odhodlání dosáhnout toho, aby „kostel byl tepajícím srdcem města“, mě úplně pohltilo. S obrovským zájmem jsem celé roky sledovala větší či menší kroky otce Pavla a nesmírně jsem mu fandila. O těch větších krocích jsem se snažila informovat i vás, čtenáře našeho Zpravodaje. Ten, kdo pátera Michalce poznal, zjistil, že to byl opravdu člověk na svém místě, který byl ochoten si s každým popovídat, pro každého měl otevřené srdce. Opravdu tady „byl pro všechny“.

Jako blesk z čistého nebe na mne zapůsobila zpráva, že P. Pavel odchází.....

Nemohla jsem tomu věřit, okamžitě jsem volala a domluvila jsem si s ním schůzku na zdejší faře. Přiznám se, že když jsem s Pavlem Michalcem hovořila, chvílemi se mi až draly slzy do očí.... Sobotku opouští zase jeden skvělý člověk.....

A tak jako jsem několika otázkami nově nastupujícího pana děkana představovala čtenářům, ráda bych se s ním několika otázkami rozloučila.

„Pane děkane, kam povede Vaše další cesta, přecházíte na jinou farnost?“

Moje následující kroky povedou na Moravu, kde se budu živit civilním povoláním. Panu biskupovi jsem poslal svou rezignaci začátkem dubna, a ten ji okamžitě bez námitek přijal.

„Vaši rezignaci schvaluje tedy pan biskup nebo se rezignace postupuje ještě někomu dále ke schválení?“

O přijetí či nepřijetí rezignace kněží rozhoduje biskup příslušné diecéze. Ten také ustanovuje nového správce farností. Obvykle se biskup s knězem, který chce odejít, setká, promluví s ním, proberou

spolu důvody jeho rezignace, případně jiné možnosti řešení nastalé situace. K takovému setkání ale tentokrát nedošlo. Koncem dubna tak předám své farnosti mému nástupci otci Tomaszovi.

„To znamená, že už dál budete žít civilním, tedy světským životem?“

Ano, budu vykonávat civilní zaměstnání.

„Domnívám se, že budete mít určitě více času pro sebe. Budete se věnovat nějakým svým koníčkům?“

Určitě budu mít více času sám na sebe, budu se věnovat i rekreačnímu sportu. Těším se na to, že konečně budu mít čas si číst. Paradoxně jsem na četbu čas neměl skoro žádný.

„V těchto dnech budete předávat farnost nově jmenovanému správci farnosti, v tomto okamžiku patrně dojíždějícímu duchovnímu správci (administratorovi excurrento), R. D. Mgr. Tomaszovi Dziedzicovi. Čeho se toto předávání týká?“

Předání farnosti se obvykle koná za přítomnosti předávajícího a přebírajícího kněze a okrskového vikáře. Sobotecké farnosti jsou na území dvou vikariátů (církvních okresů) a tak bude přítomný jak vikář turnovský, tak mladoboleslavský. Při předávání se provádí kontrola účetnictví, majetku, inventáře všech budov, matričních knih, veškeré dokumentace a administrativy, samozřejmě také i potřebných kontaktů i informací o životě farností. Důležité jsou také například informace o plánovaných

opravách na tento rok. Pevně věřím, že bude letos pokračovat další etapa restaurování lavic v našem kostele.

„Promiňte, že se ptám, ale zklamala Vás Sobotka? Můžete mi říct, co je důvodem k Vaší rezignaci?“

V žádném případě nejsou důvodem k mé rezignaci lidé v mých farnostech. Naopak, právě to, že mi nejen Sobotka, ale všechny mé farnosti a lidé, nejen farníci, ale všichni, se kterými jsem tady navázal osobní, přátelské vztahy, přirostli k srdci, můj odchod spíš oddalovalo.

O své rezignaci jsem velmi dlouho přemýšlel, je to rozhodnutí, které ve mně zrálo možná poslední dva roky. Rozhodně svého příchodu sem do Sobotky nelituji. Tento kraj jsem si zamiloval.

Důvod k mé rezignaci? Shrnul bych to do slov: dlouhodobý osobní, profesní a názorový nesoulad s vedením diecéze a české Katolické církve.

Boha mám ale pořád rád a věřím i nadále zůstanu.

„Pane děkane, přijedete se k nám někdy podívat?“

Určitě, když budu moci, tak velmi rád.

Náš rozhovor skončil. Ještě jsem si s P. Pavlem Michalcem zrekapitulovala všechno to, o co se zasloužil:

- nové srdce zvonu Maří Magdalena v Sobotce
- restaurování části kostelních lavic
- farní zahrada zpřístupněná veřejnosti
- dokončení opravy ohradní zdi
- v Dolním Bousově oprava čtyř velkých vitrážních oken
- oprava střechy a návrat zrestaurovaného kříže na báni zvonice v Oseku
- nová střecha kostela v Řitonicích

To není rozhodně málo a myslím si, že můžeme před tímto člověkem skutečně jak se říká „smeknout“.

„Chtěl bych upřímně moc poděkovat všem, kteří mě vstřícně přijali, farníkům, ale i lidem, kteří do kostela nechodí. Dě-

kuji každému, kdo mi tady za ty necelé čtyři roky s čímkoli pomohl. Od pána, který vždý ráno tiše a nenápadně sbírá a zmetá odpadky i kolem fary a kostela až po vedení města. Nejsem schopen vyjmenovat každého z vás, protože bych určitě na někoho zapomněl, a to by mě pak mrzelo. Vzpomínám nejen na velké věci, které se povedly, ale i na zdánlivě obyčejná lidská setkání na ulici nebo v obchodě, na setkání při kávě, skleničce vína nebo pár panáčích slivovice, na reakce lidí, když jsem jim řekl „nedělejte scény“. Všem vám ze srdce děkuji a doufám, že na sebe vzájemně budeme vzpomínat v dobrém, s úsměvem na rtech,“ řekl závěrem Pavel Michalec.

Pociťovala jsem velký smutek, vždyť odchází ze Sobotky skvělý člověk, který

dokázal v krátkém čase udělat mnoho pro druhé. Posláním církve je být blízkým lidem, a to se P. Michalcovi opravdu podařilo.

Zaráží mě však skutečnost, že takového člověka se v Sobotce vedení diecéze nesnažilo udržet. Jsme snad lidé, kteří si nedovedou vážit jednoho druhého, člověka aktivního, pracovitého a férového?

Richard Pachman, český hudební skladatel, jednou řekl: „Každý začátek má v sobě nádech pomíjivosti, konec může znamenat i nový začátek... Každé loučení má v sobě nádech naděje dalšího setkání...“

...a tak já, a myslím, že nejsem sama, doufám, že se s Pavlem M. ještě někdy

potkáme, a možná v „lepších časech“.

HODNĚ ŠTĚSTÍ, pane Pavle !!!!!!!

Ilona Jalovecká

Vážení a milí čtenáři,

aby toho loučení nebylo málo, přidávám i to svoje. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří snad rádi četli mé příspěvky. Končím svoji spolupráci s redakční radou. Důvodem nejsou nějaké neshody s šéfredaktorkou Pavlínou Havlovou, ale dlouhodobě mám problém s nejasnou koncepcí Zpravodaje, včetně jeho názvu.

Děkuji vám za přízeň a podporu a přeji vám hodně štěstí, zdraví a radosti.

Ilona Jalovecká

JUBILEJNÍ ROK VÁCLAVA ŠOLCE

Václav Šolc dnes

Jako příznivkyni poezie a občasné autorce básní se mi nerado přiznává, že jsem si Šolcovu básnickou sbírku Prvosenky sice znovu vypůjčila, ale nedokázala se přinutit celou ji přečíst. Je v ní hodně melancholie a smutku. Přesto jsem v textu narazila na místa, která mi připadla známá a začala jsem počítat, k jakému výročí mohly verše zaznít právě na „Šrámkově Sobotce“. Ano – bylo to 150. výročí básníkova narození, pořad tehdy připravila režisérka a mnohonásobná účastnice Šrámkových Sobotek Hana Kofránková spolu s recitátorem Alfredem Strejčkem a hudebníkem Ra-

doslavem Dubanským. Ten zhudebnil mimo jiné část básně „V podjesení“ a ta nám zněla a mnohdy zní dodnes v paměti a v duchu si ji právě letos pozpívujeme. „Osiřelo srdce moje/ jak ten potok na lučině,/jak ta vlnka ve potoce/ jak ta vlnka ve hlubině.“ /

Nemusíme však být milovníky poezie Václava Šolce, a přesto na něj v Sobotce narazíme na několika místech: jsou to Šolcova ulice, Šolcův pomník, Šolcův statek, v němž se roku 1838 narodil, kde roku 1871 zemřel a který slouží mimo jiné i kulturním aktivitám, a básníkův hrob a pomník na sobotecském hřbitově.

Mně jeho poezie však překvapila něčím, čeho jsem si v minulosti nevšimla – myšlenkou slovanské vzájemnosti, které velmi rozumím, protože otcova matka byla Chorvatka a spolu s manželem, mým dědem, žila převážně v Bosně a Hercegovině. Díky jí máme ještě stále vazby na Chorvatsko a Bosnu a Hercegovinu, tedy balkánské země.

Bohužel se nedomnívám, že by současná generace čtenářů poezie sáhla po celé básnické sbírce Václava Šolce, ale jako poznání myšlenek básníků a staveb básnických celků ve sbírkách vydaných nebo vzniklých v 19. století mohou „Prvosenky“ zaujmout i dnešní studentské badatele.

Draga Zlatníková

HUMPRECHT V ROCE 2021

Zámek bude otevřen podle uvolnění, které nařídí vláda ČR, a také podle postupu stavebních prací při revitalizaci. Veškeré aktuální informace lze najít na webových stránkách zámku. V současné době je Humprecht otevřen v měsíci červnu ve všední dny od 9 do 16 hodin, prohlídky vycházejí vždy v celou hodinu a maximální počet návštěvníků ve skupině je devět osob. Výjimky se řídí Mimořádným nařízením vlády ČR z 24.

5. 2021. O červnových víkendech bude otevřeno od 9 do 16.30, prohlídky s devíti návštěvníky budou vycházet do 15 minut od zakoupení vstupenky nebo ihned po naplnění kapacity.

Při provádění o prázdninových měsících předpokládáme, že budou prohlídky vycházet pravidelně, nejdéle do 15 minut po zakoupení vstupenky po všechny dny v týdnu mimo pondělí, pouze ve státní svátek 5. 7. 2021 bude zámek otevřen,

bez následného náhradního uzavíracího dne, tedy bude otevřeno nepřetržitě od 29. 6. do 11. 7. Návštěvní doba začíná v 9 hodin a končí v 17 hodin odpoledne, poslední prohlídka začíná v 17 hodin. Zámek nedrží polední pauzu od roku 1994. Počet osob ve skupině se bude řídit dalšími případnými nařízeními vlády.

Domluvené svatební obřady probíhají bez jiných omezení ze strany zámeckého provozu, další svatební obřady nebudou přijímány.

Faměrová, 8. 6. 2021

VÝSTAVA TRAMPINGU

„HISTORIE TRAMPSKÝCH OSAD V ČESKÉM RÁJI“

Stálá výstava o historii tramských osad v Českém ráji, která byla slavnostně zahájena v srpnu 2014 na zámku Humprecht, byla z důvodu rekonstrukce zámku přesunuta do prostor horolezecké stěny v Sobotce. Kurátor výstavy Eduard Líhař s manželkou Pavlou byli trochu bezradní a nevěděli kam výstavu přestěhovat. A protože pan Líhař se mimo jiné věnoval i horolezectví, měl si s majitelem „Horostěny“ co říci, a jak to tak bývá, když se chce, všechno jde. Slovo dalo slovo a tak po domluvě manželů Líhařových a pana Provozníka se expozice výstavy přesunula vlastně do „podzámčí“. V salónku „Horostěny“ můžete zhlédnout historické fotografie z osad Tulák, Jukatan, Durango i Ell-Torro. Dobové fotografie trampů, kteří si na břehu Nebáku s partou kamarádů postavili tramské chaty. Nádherná příroda Českého ráje byla trampy velmi vyhledávána pro krásná zákoutí i romantická místa. Vznikala tady přátelství mnohdy na celý život, která se přenášejí

la z generace na generaci, jejich počátek sahá až do začátku 30. let. Vzpomínky pana Líhaře a osudy trampů mne natolik zaujaly, že jsem se rozhodla se tomuto tématu věnovat více a v dalších vydáních Zpravodaje Šrámkovy Sobotky se s vámi o ně podělit.

Manželům Pavle a Eduardovi Líhařovým patří poděkování za tuto výstavu, protože je opravdu krásná a propracovaná. Přijďte se přesvědčit, na „Horostěně“ jste srdečně vítáni.

*Pavla Havlová
Foto: P. Líhařová*

PODZIMNÍ TANEČNÍ KURZ 2021

KURZ SPOLEČENSKÉHO TANCE A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY 2021

Již tradičně se na podzim scházejí bývalí absolventi devátých ročníků ZŠ Sobotka a Dolní Bousov při podzimních kurzech společenského tance a společenské výchovy. Tanečními mistry jsou již mnoho let Mgr. Ilona Šulcová a Marian Šulc a zkušený tým taneční školy ILMA.

Přihlášky do tanečních kurzů budou letos od 6. 6. 2021 k dispozici v Informačním centru Sobotka. Přihlášky a zápisné je možné odevzdat tamtéž nejpozději do 30. 6. 2021.

Kurz se každoročně konal od září do prosince. Poslední kurz – „Podzim 2020“ se díky vládním opatřením konal zatím omezeně, část proběhla v září a říjnu a nyní, v těchto dnech, jsou lekce opět obnoveny. Do konce tohoto školního roku bude kurz – Podzim 2020 zakončen.

Při velkém nasazení tanečních mistrů i absolventů se tedy podařilo najít řešení. Pro budoucí zájemce je to jistě důležitým důkazem toho, že se vždy najde řešení...

Taneční lekce – multifunkční hřiště v Dolním Bousově – Foto: I. Šulcová

Kurzy společenského tance mají v České republice dlouholetou tradici, která nemá v Evropě (mimo Slovenska) obdoby. Taneční kurz plní zároveň i důležitou společensko-kulturní roli a nechtěli bychom o to žádnou mladou generaci ochudit.

Kurzy taneční školy ILMA se již přes pět let konají střídavě v Sokolovně Sobotka a v Sokolovně Dolní Bousov,

za podpory starostů Sobotky a Dolního Bousova, Městského kulturního střediska Sobotka a Sokola Sobotka.

Věříme ve velký zájem a přízeň jako doposud a těšíme se nové účastníky, kteří na podzim zaplní opět naše „taneční sály“.

sekretariat ILMA IŠ

Mgr. Ilona Šulcová

Prodloužená v Sobotce

KNIHOVNA

KNIHOVNA NA JAŘE 2021

Po úplném uzavření knihoven od začátku letošního roku a poté jejich velice omezeném fungování jen přes výdejní okénko se stejně jako ostatní knihovny i ta sobotecká mohla pro své čtenáře od poloviny dubna otevřít alespoň ve zpřísněném režimu (povinnost nošení roušky, dezinfekce rukou před vstupem do prostoru knihovny, dodržování daných rozestupů, omezený počet přítomných čtenářů). Nebylo dovoleno v knihovně studovat, používat veřejný počítač, zdržovat se více jak nutnou dobu.

Díky postupnému rozvolňování se ale i vše výše uvedené pomalu vrací k normálu. Od poloviny června tak již můžete v knihovně znovu použít veřejný internet, prezenčně studovat či se jen usadit s časopisem v ruce. Výše uvedená hygienická opatření zatím trvají, ale snad ne na dlouho. Už v minulém čísle jsem informovala o přesunu všech kulturních akcí na podzimní dny. Termíny přesunutých besed a přednášek se pomalu rýsují, doufám, že v příštím čísle Zpravodaje už vás s nimi budu moci seznámit. Prozatím knihovna nabízí všem zájemcům dvě výstavy, obě budou k vidění do 25. června.

K první z nabízených výstav. Pokud jste sami velcí čtenáři a vše kolem knih vás zajímá, určitě vás přímo v prostorách knihovny zaujme výstava Národní knihovny ČR **Čteme. Čteme? Čtème!**, kterou připravili Renata Salátová, Jiří Trávnický a Vít Richter ve spolupráci s dalšími.

„Výstava seznamuje s dějinami čtení, jeho rozmanitými podobami a výzkumem. V České republice je tradice čtenářských výzkumů bohatá, první zkoumání tohoto druhu byla prováděna již ve 20. letech 20. století. Naše výstava je

však zaměřena na výzkumy skutečně až po roce 2000. Jejich výsledky ukazují mnoho zajímavého, například zaměření české čtenářské populace nebo důvody, proč čteme či nečteme, a také vývoj těchto jevů v čase. Autoři výstavy vydvíhují význam rodiny ve výchově k budoucímu čtenářství a dobrým čtenářským návykům. Zaměřují se také na roli knihoven, škol a knižního trhu. Čtení je láska na celý život – někdy jen pro některé z nás, ale rozhodně všechny celým životem provází.“ (zdroj: https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-a-kulturni-akce/vystavy?fbclid=IwAR28oat_cDJ-hntsBWpO4NAvOiyf8UrsOJX6wQ6Y-aqw7v0UxD-2cqWLKEz8). Výstavu lze také zhlédnout ve virtuální podobě na stránkách Národní knihovny ČR.

V Galerii na schodech při Městské knihovně Fráni Šrámka je od počátku května instalována výstava fotokoláží paní Jitky Pírkové **Valdštejnské téma**.

Autorka v sobotecké knihovně není neznámá, vystavovala zde v roce 2019 část svého cyklu Mariánská zahrada, věnovaného komponované krajině, která vznikala na přelomu 17. a 18. století na panství rodu Schliků v bezprostředním okolí Jičína. Jako protějšek Mariánské zahrady se zprvu nabídla severněji položená komponovaná barokní krajina Valdštejnova, postupně se však námět rozšířil na obecnější valdštejnské téma, které skýtalo větší možnost improvizace.

Autorka nám představuje výstavu věnovanou Valdštejnovi jako mimořádné a neustále inspirující osobnosti našich dějin. Technikou fotokoláží zpracovala zajímavé momenty věvodova života a hledala jiné pohledy a významy spojené s jeho mnohovrstevnou i rozporuplnou osobností.

/Pokračování na straně 17/

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

BERNÁŠKOVÁ, Jana. **Jak přežít svého muže**. Mladá herečka Lucie se po mateřské dovolené snaží vrátit ke své herecké kariéře, ale setkává se s běžnými strastmi svobodných matek a zamotává se do bláznivých situací při hledání lásky. Skrze příběh čtenář nahlédne do světa mateřství, filmu a sexuality. Román nejen pobaví, ale zároveň nutí zamyslet se a klást si stejné nebo podobné klíčové životní otázky jako Lucie. Kolik mužů a žen musíme v životě přezít, než potkáme toho pravého?

PEKÁRKOVÁ, Iva. **Dům bez zrcadel**. „Všechno je v pořádku! Nejsi starý! Stačí se nedívat do zrcadla.“ Markéta už řadu let pracuje jako pendlerka, vždycky se několik týdnů stará o věkovité klienty v Anglii a několik týdnů má volno. V Anglii je lepší služka „z Polska“, v Tunisku obletovaná bohatá turistka. A doma v Česku? Léta letoucí toužila po lásce, ale teprve teď, když už je jí hodně přes padesát, konečně našla muže svých snů. Život je krásný. Jen si musí vzít příklad ze svých klientů a nikdy se nedívat do zrcadla.

ŠTASTNÁ, Barbora. **Hezčí svět**. Je čas znovu postavit spálené mosty. Začátkem května 1986, když se nad naši zem pomalu sunul radioaktivní mrak z Černobyli, bylo Zdeně šest let. A tenkrát se stala věc, která změnila osud celé její rodiny. Co se událo? Proč nechce její matka mluvit o minulosti? A kdo je

RADNICE – FOTODOKUMENTACE

Workoutové hřiště – Na konci května byla dokončena stavba workoutového hřiště ve sportovním areálu za školou. Jedná se o venkovní fitness posilovnu, jejíž stavba stála 600 tisíc, které jsou ze 70% pokryty dotací z programu Podpora rozvoje regionů 2019+ vyhlášeného Ministerstvem pro místní rozvoj. Hřiště postavila firma Workout Club Parks, s. r. o. z Ostravy. Workoutové hřiště je volně přístupné a bude samozřejmě využíváno i základní školou o hodinách tělesné výchovy.

Stavba venkovní učebny – Základní škola Sobotka

Dům čp. 6, Maštálkův dům – Koncem 16. století zde stál dům, který patřil Václavu Kristiánu Soboteckému z Weisenfelsu. Pak se majitelé střídali, současná podoba je z konce 19. století, kdy patřil poslanci Jindřichu Gustavu Maštálkovi.

Dokončené byty v čp. 6 – V květnu byla dokončena rekonstrukce celkem pěti bytů v tzv. Maštálkově domě čp. 6. Cena rekonstrukce se vyšplhala do výše 10 280 000 mil. Kč a město na ní získalo dotaci ve výši 7 144 000 Kč z výzvy programu 29822 – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR vyhlášené Ministerstvem financí ČR. Jak se rekonstrukce zdařila, si můžete prohlédnout na přiložených fotografiích.

Na následující straně najdete fotografie z rekonstruovaných bytů v čp. 6. Poslední fotografie je informace o revitalizaci zámku Humprecht.

Detail tzv. saly tereny, Maštálkův dům

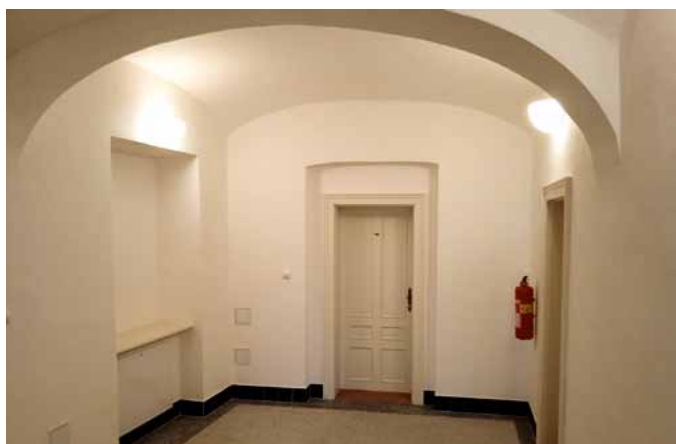

Foto: Ing. L. Jenček, Bc. J. Janatka

MATEŘSKÁ ŠKOLA SOBOTKA

Třída Krtečci – Foto: J. Sedmidubská

Třída Včeličky se včelařem panem Jirků. – Foto: J. Sedmidubská

Třída Broučci – Foto: L. Reslová

Třída Sluníčka – Foto: R. Kaloková

65. ROČNÍK

FESTIVALU
ČESKÉHO JAZYKA,
ŘEČI A LITERATURY

3 – 10 / 7 / 2021 / SOBOTKA

/Dokončení ze strany 12/

Stejně pestrá je i variace použitých technik upravovaných fotografií. Soubor je opatřen krátkými legendami k všem třiceti třem obrazům, kromě estetického zážitku je pro diváka i zdrojem po-

učení. Přijďte se podívat, jste srdečně zváni.

Přeji vám všem klidné, pohodové léto s hromadou přečtených knížek a těším se na shledanou v knihovně.

MŠ

KNIIHOVNA V LÉTĚ

Pouze lehké omezení otevírací doby knihovny nastane během června, konkrétně **ve dnech od 14. do 19. června, kdy bude knihovna uzavřena z důvodu čerpání řádné dovolené.**

Během festivalu Šrámkova Sobotka bude naopak výpůjční doba knihovny pro všechny své čtenáře o hodně rozšířena, konkrétně takto: **od neděle 4. července do pátku 9. července** každý den v těchto časech: **9:00-12:00 a 13:00-17:00 hod.** V sobotu 10. července pak bude otevřeno během dopoledních hodin.

S nástupem prázdnin se už pro sobotecké čtenáře nic měnit nebude, díky milé brigádě, kterou jste za pultem vídali i v minulých letech, bude mít knihovna po oba letní měsíce otevřeno stejně jako po celý rok, tedy:

Pondělí		15:00 – 18:00
Úterý	9:00 – 11:00	13:00 – 17:00
Čtvrtek	9:00 – 11:00	13:00 – 17:00
Pátek		12:00 – 16:00

MŠ

tajemná imaginární přítelkyně, kterou Zdena oslovuje Dede? Hledání odpovědi ji zavede do maringotky v sudetském pohraničí, do temné garáže přebudované na bunkr, ale i na pobřeží v daleké Bretani.

Naučná literatura

☞ CÍLEK, Václav, MAČURA Viktor. **Stromy mě znají jménem.** Praha: Dokořán, 2021. ISBN 978-80-7675-011-1.

☞ LEFFLER, Ferdinand a Tereza FR-CALOVÁ. **Zelené pokoje: inspirace pro zdravou a zabydlenou zahradu.** Brno: Host, 2019. ISBN 978-80-7577-972-4.

☞ PETIT, Nathalie. **Montessori doma: od myšlenek k činům.** Ilustrovala Virginie MAILLARD, ilustroval Pauline AMELIN, přeložila Zuzana KLIMŠOVÁ, přeložila Adéla POLÁKOVÁ. Praha: Svojtka & Co., 2019-. ISBN 978-80-256-2612-2.

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Petr David – Vladimír Soukup: Český ráj známý i neznámý. Euro-media Group a. s. v edici Universum, Praha 2020, 248 s. ISBN 978-80-242-6999-3. Velmi zajímavá kniha zkušených autorů (mezi asi 60 tituly v seznamu použité literatury jsou přes polovinu díla P. Davida). Je to – možno říci – beletrizovaný průvodce Českým rájem navazující na tradice podobných průvodců od dob Václava Durycha z roku 1886. Oblast je rozdělena do 12 kapitol doplněných úvodem, speciální kapitolou horolezeckou, seznamem literatury, místním rejstříkem a mapou. Upoutá výborná grafická úprava knihy a velké množství barevných fotografií. Oblast Českého ráje je vymezena tokem Jizery od Mladé Boleslavi k Semilům (s přesahy u Sychrova a na Maloskalsku), odtud k Nové Pace a Mlázovicím, zahrnuje dále okolí Kopidlno, odkud směřuje zpět k Mladé Boleslavi. Sled popisu přírodních i historických zajímavostí je přerušován uvedením krajové pověsti či

jiným exkurzem. Dobrý dojem z knihy kazí jen řada drobných i větších chyb – od Bíbersteinů až po Jana Humprechta Černína (správně má být Humprecht Jan Černín). Semtinská lípa marně dokazuje, že nesla jméno podle dvora Semtiny a ne podle Semtína u Pardubic. A těžko budeme hledat „nádherný roubený objekt bývalého Oborského mlýna“ v Plakánku. Leckde je uváděn špatný letopočet, třeba úmrtí usmýkaného jezdce v Šingrubu u Samšiny. Přitom je známo přesné datum i jméno studenta Vincence Stružinského. Kniha dokazuje, jak je důležité nechat si text schválit skutečnými znalci minulosti regionu.

Pavel Juřík: Czerninové. Neza-hyneš ohněm, ani mečem. Euromedia Group, a. s. v edici Universum, Praha 2021, 160 s. ISBN 978-80-242-7274-0. Šlechtický rod Czerninů má smůlu, že se dosud nenašel historik, který by celkově zpracoval jeho dějiny. Zůstalo jen u dílčích pokusů (Fr. Tischer, Fr. Dvorský, Zd. Kalista, K. E. Czernin, E. Chodějovská aj.);

většinou u zpracování zajímavých témat. Nyní dostáváme do rukou knihu Pavla Juříka. Autor je ekonom, ale amatérsky se zabývá dějinami šlechtických rodů a jejich sídel. Kniha je rozdělena prakticky do dvou částí. Po krátkém úvodu jsou na sto stránkách stručně vylíčeny dějiny rodu a jeho jednotlivých větví, dalších 40 stran je věnováno popisu vybraných objektů spjatých po určitou dobu s Czerniny. V knize je místo i pro popis rodového erbu, rodokmeny jednotlivých větví a seznam použité literatury. Kniha je to bezesporu užitečná a potřebná, zvláště pro přesné vylíčení osudů většiny členů rodu v nedávné minulosti a v současnosti. Je zde i vynikající soubor dokumentárních fotografií. Co však překvapuje, je výběr popisovaných černínských hradů, zámků a paláců. Je tu třeba Pacov, kde je Czerninům věnováno několik řádků – je tu dobře popsán Humprecht a další objekty – ale chybí např. Kost. S tím souvisí i značně prořídilý seznam literatury, kde chybí např. Fr. Dvorský, Fr. Tischer, A. Sedláček, P. Koblasa, Fr. Teplý a další důležitá díla, dokonce i J. Pekař a jeho Kniha o Kosti. Škoda.

Karol Bílek

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY

Po přestávce, kterou způsobila pandemie Covid-19 a následné uzavření mateřských škol, přinášíme další zprávičky z naší sobotecké školičky. Nařízením vlády byly všechny školky uzavřeny od 1. 3. 2021, a to po dlouhou dobu šesti týdnů. Během této doby byla pro předškoláky zajištěna distanční výuka na webových stránkách školy. Ale ani mladší děti doma nezahálely, protože jim paní učitelky zasílaly náměty a úkoly mailovou poštou. Děti měly možnost plnit nejenom obvyklé úkoly, ale také se mohly učit anglicky nebo experimentovat při Zábavných pokusech. Mladší děti se vrátily o dva týdny později a najednou jich bylo všude plno...

Protože pandemie koronaviru dopadla především na seniory, tak je naše děti nemohly přijít navštívit ani v DPS Sobotka, ani v Charitě Libošovice, jak to bylo v minulých letech už tradicí. Aby babičky a dědečkové věděli, že na ně děti nezapomněly, tak do sobotecké DPS vyrobily kytičky k MDŽ a do libošovické Charity přáníčka ke Dni matek.

Už před celostátním uzavřením mateřských škol jsme se s dětmi zapojili do výtvarné soutěže „Vykouzlete pohádkovou knížku“, vyhlášené Pojišťovnou VZP. Zadáním bylo vymyslet pohádkový příběh s postavou medvídky Vildy. Záměrem VZP bylo zpříjemnit dětem čas v tehdejší náročné koronavirové době. A tak děti vymýšlely, malovaly, některé i psaly písmenka, až z toho vznikly dva příběhy o medvídkovi Vildovi. Jeden z nich – Medvídek Vilda a bolavý zoubek porotci ocenili Cenou poroty. Za své snažení a nápady děti dostaly od VZP interaktivní set z kolekce Albi tužka – Pohádkové učení. Kdoví, možná máme v naší školce budoucího spisovatele nebo ilustrátora dětských knížek...

Od doby, kdy se začalo rozvolňovat, snažíme se za dodržení všech epidemiologických opatření dětem

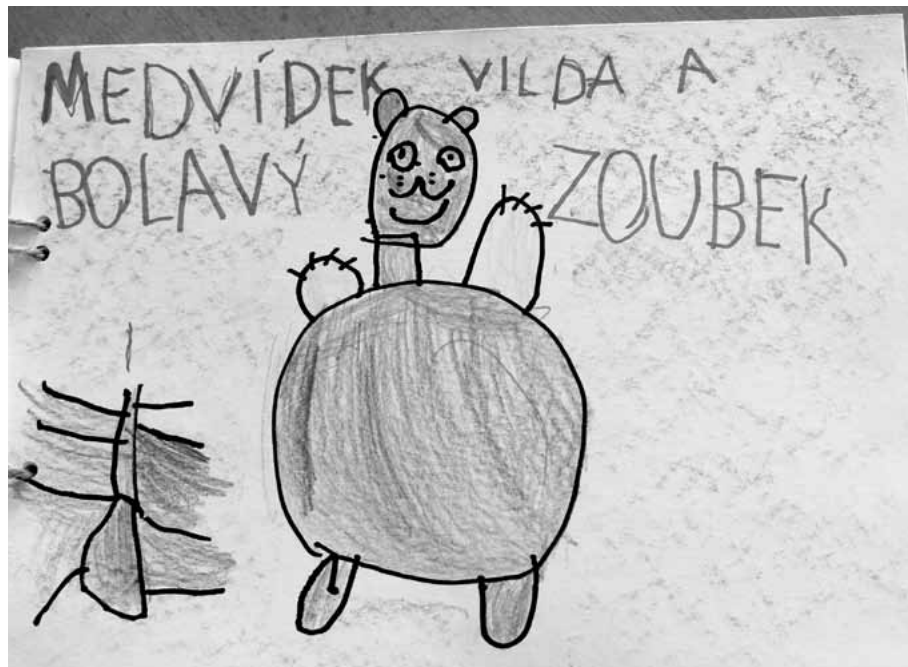

Foto: H. Reslová

dopřát co nejpestřejší program. Například třída Včeliček navštívila včelaře pana Jirku v Oseku, který jim poutavě vypravoval o včelařství. Děti si zároveň mohly vše vyzkoušet „na vlastní kůži“. Cílem naší cesty bylo, aby děti pochopily, že v přírodě je všechno spojeno se vším. Že bez opylování květů včeličkami bychom neměli dostatečnou úrodu na zahradách a polích. Třída Sluníček zase byla na návštěvě na místním oddělení Policie ČR. Děti se tam dozvěděly, jak těžkou a zodpovědnou práci policisté mají.

Den dětí si každá ze čtyř tříd oslavila po svém, třída Krtečků hledala ukrytý poklad, třídy Broučků a Sluníček plnily úkoly při stopované a Včeličky sportovaly na hřišti. Všechny děti si svůj svátek určitě užily a za splnění úkolů dostaly nejenom medaili, ale i sladkou odměnu. Pokračováním oslavy svátku dětí byla i stezka okolo Humprechtu s názvem Cesta kolem světa aneb Letem světem, kterou nejenom pro naši školkou připravila Mateřská škola v Libošovicích.

Protože je červen měsícem školních výletů, tak se i letos snažíme v této tradici pokračovat, i když s určitým omezením. Proto si každá třída zvolila jiný cíl a způsob dopravy, ale všechny si dostatečně užily sluníčka a čerstvého vzduchu. Jako správní turisté děti šlapaly pěšky, jely vlakem...

Ke konci školního roku tradičně patří i rozloučení s předškoláky, které jsme letos nazvali Zahradní slavností. Děti se se školkou rozloučily písničkami, tanečkem, dostaly na památku pamětní listy a knížky. A ani letos nechybělo tradiční přenocování ve školce. Děti absolvovaly stezku odvahy noční školkou a také mohly na vlastní ouška slyšet, co si hračky ve školce v noci povídají. Zeptejte se jich, třeba Vám to poví...

Na závěr přejeme Vám rodičům i všem učitelům, aby další školní rok probíhal tak, jak probíhat má...

Za všechny zaměstnance naší MŠ přeji všem čtenářům krásné a teplé léto.

Hana Reslová

ZAJÍMAVOSTI ZE SOBOTECKA

Schůzky přátel Sobotecka v Praze v restauraci U svaté Ludmily na Náměstí míru se kvůli koronavirovým omezením nemohly delší dobu konat. Nyní po uvolnění vám můžeme sdělit radostnou zprávu, že Jaroslav Suchánek dojednal s panem Pechem první letošní schůzku na **úterý 22. června 2021 v 15 hodin**; po schůzce bude následovat obvyklý Jardův Vikýř. Přijďte všichni z Prahy a širokého okolí a upozorněte na toto setkání i své přátele a známé!

Blahořečení Jana Nepomuckého si připomněla pražská arcidiecéze římskokatolické církve v sobotu 15. května 2021. Tato velká událost pro české země předcházela osm let Janovu svatořečení. Důsledkem těchto poct byl mj. rychle rostoucí počet Janových soch po vlastech českých. Na Sobotecku je asi nejznámější ta pod Semtinskou lípou, kterou zhotovil kosmonoský Martin Ignác Jelínek roku 1753 na náklad kosteckého sládka a soboteckého měšťana Jana Dvořáka.

Nahlédl jsem také do sobotecké matriky pokřtěných a potvrdil jsem si, že naši předkové Jana Nepomuckého rychle akceptovali. Do té doby měli novorozenci Janové za svého patrona povětšinou Jana Křtitele. To se nyní změnilo a již 29. května 1721 byl v Sobotce pokřtěn první Jan Nepomuk Frysche z Příchvoje. V dalším roce jich na Sobotecku přibývalo již 5. Samozřejmě byli křtěni i Janové bez dalšího označení. Svatořečení Jana Nepomuckého roku 1729 jeho úctu zvýšilo, což se projevovalo i růstem počtu jeho soch.

KB

JAK UDRŽET (NAVRÁTIT) VODU V NAŠICH KOPANÝCH STUDNÁCH (3)

Akceptovatelné podmínky

Jenom se zastavilo myšlení některých hydrogeologů a jejich chuť se vzdělávat. Takže když se potkáme na jednání s takovýmto hydrogeologem, cítím z něho, že jeho vědomosti končí na úrovni absolutoria VŠ a mnohdy i níže. V lepších případech nabývání nových vědomostí končí odchodem do samostatného podnikání.

Měření hydraulického zkratu prosolením a termometrií považujeme za dostatečně funkčně prokazatelný způsob kontroly kvality provedení vrtu za rozumnou cenu. Nežádoucí přítoky nad ustálenou hladinou se mohou také zjistit např. spuštěnou kamerou. A tyto přítoky mohou právě odebírat vodu z našich kopaných studní a studánek a stávají se časovanou bombou, která obvykle vybuchne v době, kdy už si skoro nikdo nevzpomene, že se tehdy v našem okolí vrtala nová studna nebo vrt pro TČ. Vy nemáte počáteční data, takže u soudu skoro nic neumíte dokázat. Zde je třeba připomenout §100 (2) 500/2004 na obnovu řízení do 3 let. Anebo kdykoliv potom, ale musíte zaplatit celý ten proces posudků, drahých karotážních měření a ještě pod podmínkou, že to rozhodne

soud, protože jinak si nemůžete vynutit vstup ke studni na cizím pozemku. Pokud ovšem Vám nepomůže vodoprávní úřad, který má své donucovací prostředky. Ale většinou nechce v tomto směru konat.

Metoda prosolením má bohužel tyto nevýhody:

a. Do vrtu se musí nasypat cca 5kg kuchyňské soli, takže chvíli trvá, než se pak voda odsolí, což běžně zajišťuje tzv. horizontální prou-

dění ve vrtu, tj. že někudy voda přiteče a zase někudy odeče, což je obvykle dáno tím, že voda stéká z kopce dolů anebo se sůl za delší čas rozšíří po celé zvodni, čímž sníží svoji koncentraci téměř k nule, případně ji lze hned po měření z vrtu odčerpat.

b. Málokterý hydrogeolog tuto metodu ovládá, i když je to metoda primitivní a měřicí přístroje si na ni můžete pořídit například v akvaris-

tice a OBI. Nalézt však hydrogeologa, který ovládá tuto metodu, je asi jako hledat jehlu v kupce sena.

Ale to jsem už trochu předběhl. Současný úředník je ovšem školen více v byrokratických záležitostech, jak odmítnout Váš požadavek /připomínku/ stížnost, než v hydrogeologické odbornosti. Bohužel, žádný z vodoprávních úřadů, se kterými "pracuji", mi nepotvrdil, že by zaměstnával vlastního hydrogeologa. Tak se stávalo, že svévolným výkladem některých paragrafů (o tom zase někdy jindy), naše připomínky nebyly akceptovány a vůbec ne zapracovány do podmínek v rozhodnutí. Takže jsme se museli odvolat a většinu odvolání už vyhráváme, resp. od letošního roku známe metodu, jak se tomuto oprávněnému prostředku vyhnout hned na začátku řízení a jak prosadit naše připomínky. Každé naše odvolání na vydané rozhodnutí vodoprávním úřadem totiž prodlužuje žadateli čekací lhůtu na nabytí právní moci takového rozhodnutí. A protože v mnoha případech úředník VH „běžnou praxí“ zhotovitelů staví nad zákon, mají s naším odvoláním někdy problém i na kraji. O tom, co se považuje za „běžnou praxi“ někdy příště.

poznámka.

- a) Např. sadaři Sady Český ráj, s.r.o. sad Semtiny v listopadu 2018 požádali o prodloužení povolení k odběru podzemní vody pro vrtané studny HV 1,2, a dodnes ho nedostali. Odběr vody je vodoprávním úřadem povolen do vyřešení této kauzy na základě původního povolení.
- b) nebo Galafruit sady Kdanice v listopadu 2019 požádaly o souhlas k realizaci 4-5 HGPV. Na základě ústního jednání v červnu 2020 sadaři svoji žádost zúžili na 2 HGPV. Obyvatelé okolních obcí se zorganizovali a sadaři mají problém získat souhlas i pro tyto 2 HGPV. Všem, co se pohybují v této problematice je jasné, že v případě vydání souhlasu to jsou další dva zdroje vody pro sadaře a ...

4) Byla provedena čerpací zkouška (ČZ)

Dle našeho názoru ČZ slouží pouze pro zjištění vydatnosti nového zdroje podzemní vody, na základě čehož vodoprávní úřad následně stanoví podmínky odebíraného množství vody. Občas uplatníme připomínku provedení ČZ s mírou vlivu na okolní studny. Ale je to

dost neprůkazné a problematické měření, protože čerpat vodu z nové vrtané studny o průměru 150mm a sledovat vliv na kopanou studnu o průměru 1,5m (velké množství akumulované vody v ohraničeném prostoru oproti malému množství vody v úzké vrtané studni a dlouhá setrvačnost změny) je z krátkodobého hlediska neřešitelný úkol. Momentálně se snažíme získat názor odborníka, jestli by tato zkouška průkaznosti vzájemného vlivu dvou studní (vrtaná-kopaná) nešla udělat v opačném sledu, tj. čerpat v kopané a sledovat vrtanou. Předpokládá to ovšem, že vlastník kopané studny bude souhlasit s maximálním odčerpáním vody ze své kopané studny. Ale myslím si, že za zjištění průkaznosti vlivu mu to stojí za to.

V příštím článku poskytnu zase na oplátku několik užitečných rad žadatelům o novou vrtanou studnu.

Ing. Reiter Jan

Předseda výboru

Občanského spolku pro ochranu výšky hladiny vody studní

IČO 066 89 094

Dobšín XI. 2020

STUDÁNKA ROUBENKA

Studánka se nachází v Českém ráji, při turistické trase z obce Střehom na hrad Kost v údolí Plakánek, nedaleko soutoku Klenice a Veseckého potoka.

Ke studánce údajně často chodil meditovat básník Fráňa Šrámek ze Sobotky a váže se k ní zejména smutná pověst o zlatovlasé dívce a mladíkovi z Kosti (odtud i název údolí Plakánek).

Text a foto: Libor Faitl

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

BLAHOPŘEJEME

25. 6. 1931 se narodila dlouholetá účastnice Šrámkovy Sobotky **Růžena Köttnerová**.

20. 6. 1981 se narodila historička, naše spolupracovnice **Eva Chodějovská-Bílková**.

KULTURNÍ KALENDÁŘ – KVĚTEN – ČERVEN 2021

- 9. 5. 1861 se narodil učitel a historik Samšiny a Markvartic **František Pískač**.
- 11. 5. 1861 se narodil sobotecký lidový básník, malíř a humorista **Jan Kubů**.
- 11. 5. 1881 se narodil první přednosta soboteckého nádraží **Antonín Beneš**.
- 31. 5. 1881 se narodil významný agrární politik Jičínska **Bohumír Bradáč**.
- 25. 5. 1901 se v Praze narodil sobotecký notář **JUDr. Zdeněk Teyrovský**.
- 13. 6. 1901 zemřel sobotecký notář, kulturní a hudební činitel **Ladislav Kovář**.
- 10. 5. 1921 se narodil velký přítel Sobotecka, básník a redaktor **Jindřich Hilčr**.
- 5. 6. 1921 se v Jičíně narodil významný český památkář **Dr. Jaroslav Wagner**.
- 10. 5. 1931 se narodil sobotecký stavitel a výborný statik **Ing. Rudolf Sekera**.
- 9. 6. 1951 zemřel dlouholetý sobotecký ředitel školy, věrný krajan **Jan Prokeš**.
- 15. 6. 1951 zemřel sobotecký kulturní a vlastivědný pracovník **Jaroslav Pelda**.
- 29. 5. 1951 zemřel hudební skladatel a spisovatel **Josef Bohuslav Foerster**.
- 7. 6. 1961 zemřela sochařka **Karla Vobišová**; zpodobnila V. Šolce i F. Šrámka.
- 11. 6. 1991 zemřel přítel Šrámkovy Sobotky, velký český herec **Vlastimil Fišar**.
- 14. 5. 2001 zemřel ředitel sobotecké základní školy a fotbalista **Jiří Zlatník**.
- 21. 5. 2001 zemřel výborný sobotecký fotograf, elektrikář **Vladimír Černý**.
- 22. 6. 2001 zemřel malíř Českého ráje a Podkrkonoší, náš krajan **Oldřich Oplt**.
- 10. 5. 2011 zemřel obětavý dlouholetý zastupitel města Sobotky **Václav Linhart**.

K.B.

JEŠTĚ JEDNOU JINDŘICH BRIXÍ – KŘÍŽEK V POLI

Začínám omluvou, že se ke vzpomínce na Jindřicha Brixího nedostala i jeho fotografie. Dnes ale vše napravuji. Připomeňme si jeho podobu v době nástupu na vojenskou službu. Vzpomeňme i na jeho rodiče – Růženu, roz. Brojírovou ze Skuřiny, a Jindřicha Brixího.

A protože v chystané knížce Sobotecké procházky bude také vyprávění o křížku na polích rodu Brixích, uvádíme ho už nyní:

Za ulicí U Stadionu, po levé straně směrem k vesničce Čálovice se táhnou louky, ohraničené řadou starých vrb. Občas tu trénují fotbalisté, občas se tu pasou koně, občas si tu hrají děti. Dodnes se jim ale říká Brixovy louky. Právě na nich, ve stínu tamějších vrb, se scházeli v létě o prázdninách sobotečtí studenti s Fráňou Šrámkem, aby zde nacvičovali divadelní představení. Díky Čálovickému potoku, který tu nedaleko pramení, bývala louka často zaplavová-

Jindřich Brixí ve vojenském

na vodou. V zimě se tak stávala kluziš-
tům a místem zimních radovánek.

Krásnou vzpomínku na ně uchova-
la v paměti tehdy osmaosmdesátiletá
paní Anna Kyzivátová (ZŠS 4, 1967, č.
2, s. 7). Citujeme: „*Koncem minulého
a počátkem tohoto století se v Sobotce
bruslilo na Brixově louce u Čálovic. Ko-
lem byla vytvořena bariéra ze sněhu, aby
voda neodtékala, když začalo mrznout.
Dalším vybavením „stadionu“ byla už jen
dřevěná lavice. O udržování ledové plochy
se staral švec Kalvach se dvěma dcerami.
Ten také na oné lavici připínal bruslařům
za čtyři krejčary brusle na boty. Měla jsem
jako většina ostatních koupené „halifaxky“
na kličku. Kožešinovou čapku – jako jsou
dnes v módě – mi dal tatínek udělat u so-
boteckého kožešníka Václava Vilímka.*

Bruslařská společnost se soustřeďova-
la kolem strojníka Václava Nováka. Tvořili
ji učitelé Prokeš a Bureš, Dr. Neumann,
Aurela Stehlíková a další, dnes již pře-
važně mrtví. Bruslilo se většinou navečer
a pamatuji se, že zde byla jednou i taková
slavnost s hudbou, lampióny na okolních
vrbách atd.

Bruslili jsme jednotlivě i ve dvojicích
a velmi oblíbené byly hry na ledě, kdy jsme
tvořili různé hady, hvězdy a podobně.“

František Stuchlík věnoval tomuto
místu báseň Vrby u Čálovic ve sbírce
Písníčky domova.

*U Čálovic vrby hoří
před jarem,
dostanem se, moje milá,
dostanem? . . .*

Následuje malá křížovatka. Vpravo
bychom se dostali zpět ke škole, vlevo
vedla později rozoraná cesta ke křížku
v polích a ke hřbitovu. Jistě si tam i dnes
všimneme pískovcového podstavce s již
málo čitelným letopočtem 1732 na jed-
né straně a s nápisem: Opraveno Ma-
rií a Josefem Brixí roku 1862 na straně
protější směrem k Čálovicům. Na jeho
vrcholu je kovový křížek. Jedině tomuto
místu se říkalo "U Křížku", i když křížků
v Sobotce a blízkém okolí bylo několik.

I toto místo má svou historii, své
příběhy, bohužel velmi smutné. Vypra-
vovalo se, že zde kdysi byla bleskem
zasažena žena a že tu muž zavraždil
svou manželku. Skutečností je, že z ne-
šťastné lásky se tady zastřelil i Pepíček
Holman, syn hodináře Františka Holma-
na, legionáře z italské fronty. Jaroslava
Svatošová vzpomíná: "Pepíček Holmanů
byl moc hezký a milý chlapec, však ho
proto každý takto familiárně oslovoval.
Často nás navštěvoval, často mi četl
pohádky, všechny děti ho měly rády.
Vyučil se zlatníkem a pracoval v Praze.
Po tragické události odvážel můj tatí-
nek jeho mrtvé tělo. V Sobotce nebylo
člověka, který by nelitoval jeho ukon-

Růžena a Jindřich Brixí před domem

čeného života. Po letech mi věnoval
František Holman Pepíčkovo zlatnické
nářadíčko, pečlivě jsem ho opatrovala."
Ve 2. polovině 20. století byl podsta-
vec vyvrácen a křížek vandalsky zničen.
Manželé Svatošovi udělali však pevné
základy, Jindřich Brixí zařídil opětovně
postavení pískovcového podstavce a Ja-
roslava Svatošová, roz. Brixí, nechala
vyrobit v Turnově křížek nový. Místu
tak byla navracena jeho starodávná pů-
vodní podoba. V blízkosti křížku stávaly
dva javory vysazené před lety Jindři-
chem Brixím st. a jeho bratrem Janem.
Dnes toto místo chrání už jenom jeden.

O.B.

Přijď, usedni na mez a zůstaň,

*kytici volnost ti podá,
nezaváže tě ničím,
leč abys byl,
abys i nadále byl.*

Před sto lety 10. května 1921 se
narodil básník a překladatel Jindřich
Hilčr, s nímž jsme se po léta setkáva-
li na Šrámkových Sobotkách. Přijížděl
z rodných Čelákovic se svou milou paní
Bělou, obvykle jen na chvíli, vždy s mi-
lým úsměvem a dobrým slovem.

Maturoval v Brandýse nad Labem
v protektorátním roce 1940, po ma-

turitě byl jako většina jeho vrstevníků
„totálně nasazen“, naštěstí ne do Říše,
ale do čelákovické válcovny kovů, což
byl „válečný průmysl“. Na vysokou sko-
lu mohl jít až po válce, ale to už začí-
naly jeho básnické pokusy. Debutoval
ve Studentském časopise. A začal pra-
covat jako redaktor v Mladé frontě. Pak
byl deset let v redakci měsíčníku Nový

*Jindřich Hilčr s manželkou Bělou
a Jaroslavem Šimůnkem na Šrámkově
Sobotce roku 1978.*

život. Od roku 1958 pracoval ve Státním nakladatelství dětské knihy, pozdějším Albatrosu. Tam byl spoluzakladatelem oblíbeného a úspěšného Klubu mladých čtenářů, v němž vycházely knihy po všech stránkách kvalitní. Česká dětská kniha patřila ke světové špičce co do obsahu i úpravy včetně stránky výtvarné. V Albatrosu inicioval i Edici světových autorů. S Jaroslavem Šimůnkem zajišťoval na Šrámkových Sobotkách kvalitní zastoupení umělců na kdykoli pravidelných dnech Albatrosu. V 70.

letech se také podílel na vzniku festivalu Halasův Kunštát. Tam v roce 1995 získal na návrh starosty města Kunštát Cenu Františka Halase. Vzpomínal, že prvně přijel do Kunštátu za básníkem Halasem už na podzim 1944.

Hilčrovy první verše vycházely bibliofilsky hned po válce, po sbírkách dobových veršů z počátku 50. let upouťoval sbírkou Člověk roku 1956 (z níž je i několik veršů v úvodu). V ní překonal dobové konvence. Napsal i četné verše

a prózy pro děti. Vrcholem jeho básnické tvorby zůstává sbírka Prostor fléten z roku 1981.

Do Sobotky přijížděl i po odchodu do důchodu (invalidního v r. 1978), zájmal se o úroveň přednášek i uměleckých pořadů, o dění zde. Zemřel dvaosmdesátiletý v sobotu 21. června 2003, týden před začátkem 47. Šrámkovy Sobotky. Zařadil se mezi ty četné přátele Sobotky, na něž vděčně vzpomínáme.

Aleš Fetters

NEZAPOMÍNÁME

Říká se: Sejde z očí, sejde z mysli. A bohužel to stále platí. O „obyčejných“ lidech i o známých osobnostech. Platí to i o Bohumíru Bradáčovi. Nebylo na Jičínsku a Sobotecku na počátku 20. století populárnějšího politika, snad s výjimkou Jindřicha Gustava Maštálky. Dnes jeho jméno a zásluhy zná málokdo.

Bohumír Bradáč se narodil v rolnické rodině v Židovicích 31. května 1881. Jeho otec Josef pocházel z Údrnic, matka Anna byla rozená Svobodová z Bystřice. Absolvoval Vyšší hospodářskou školu v Jičíně a pak se věnoval práci na rodinném statku. Zároveň se zajímal o veřejný život, věnoval se hasičstvu a brzy se stal starostou obce a členem okresního zastupitelstva. Usiloval zvláště o zlepšení situace českého řepářství a cukrovarnictví. Jako člen agrární strany se sblížil s Antonínem Švehlou. V roce 1911 byl zvolen poslancem rakousko-uherského říšského sněmu a stal se jeho nejmladším členem. V dalších volbách o rok později byl zvolen i do českého zemského sněmu.

Během první republiky hájil v parlamentu zájmy rolníků jako představitel umírněného „prohradního“ vedení agrární strany a stoupenec Švehlův

a Udržalův. V roce 1929 se stal ministrem zemědělství a v letech 1932-1935 byl ministrem národní obrany. Úspěšně prosazoval zvyšování obranyschopnosti republiky. Známe jsou jeho fotografie s prezidentem T. G. Masarykem při společných vyjíždkách na koních. Poslední Bradáčovou funkcí bylo předsednictví poslanecké sněmovny v roce 1935, které bylo ukončeno jeho smrtí na leukemii 20. října 1935. Zemřel doma v Židovicích, pohřben je v Chroustově.

Bohumír Bradáč měl rád náš kraj, byl vynikající regionální politik. Je obdivuhodné, kolikrát přes své velké zaneprázdnění navštívil i Sobotecko. Od roku 1912 to bylo každoročně nejméně jednou. Příležitostí byly různé slavnosti – např. ve Vesci oslava zrušení roboty 1919 nebo sázení Švehlovy lípy 1933, v Sobotce oslava 10 let republiky 1928, pohřeb J. G. Maštálky 1926 a odhalení jeho busty na hřbitově 1933, položení základního kamene k pomníku A. Švehly 1934 aj. Samozřejmě se účastnil mnoha akcí agrární strany (schůze v Sobotce roku 1913, 1932 a 1935, sjezd Selských jízdy v Sobotce 1931) a nejrůznějších zemědělských slavností (1912 schůze Hospodářského spolku v Li-

bošovicích, 1913 dožínky v Čalovicích a 1922 v Nepřívěci, zahájení hospodářské výstavy v Sobotce 1933).

Jako nadšený člen a funkcionář hasičstva se snažil navštěvovat i hasičské slavnosti a promluvit na nich. Tak tomu byl např. v Sobotce roku 1913, ve Vesci roku 1928 či ve Vesci roku 1930. Nevynechal ani udělení čestného občanství všech obcí Sobotecka svému příteli Františku Havlíkovi, starostovi okresu a okresní hasičské župy v Sobotce roku 1928.

Není divu, že tomuto oblíbenému politikovi bylo uděleno čestné občanství např. ve Vesci (1930) nebo v Rakově (1931). Po jeho smrti se v Sobotce konala 24. listopadu 1935 vzpomínková tržina a někde byly vysazovány Bradáčovy lípy (např. v Obrubcích 1. května 1936).

O tom, jak pomohl mnoha obcím při řešení jejich potřeb, se raději nepsalo. Příkladem může být stavba soboteckého vodovodu. A s umlčením agrární strany po roce 1945 se rychle zapomnělo.

Je až překvapivé, kolik agrárních politiků zemřelo v poměrně mladém věku. Antonínu Švehlovi bylo 60 let, Bohumír Bradáč se dožil 54 roků, z novějších ministrů zemědělství Josef Lux odešel ve 43 letech. Nezapomínejme na ně!

Karol Bílek

VLASTI NAŠÍ MILÉ I NÁM MILÝ VLASTIMILE,

je to už neuvěřitelných třicet let, co nejsi mezi námi, zatím ještě žijícími. Já sice nevěřím, že se na nás odněkud shora díváš, ale vím, že dokud jsme my, co Tě pamatujeme a co jsme byli Tvými přáteli, jsi pořád tak trochu mezi námi.

Sblížili jsme se, když byl předsedou Společnosti bratří Čapků, ale seznámili díky Šrámkově Sobotce. Jeli jsme tehdy, tuším v roce 1971, do Hronova „za Jiráskem“, tam jsem před divadlem „lidu“ cosi říkal a pan Fišar měl něco

přednést u zámečku v Jiráskových skalách (Bišofštejně). Chtěl říkat něco ze Skaláků, ale já jsem mu skoro „nařídil“, že je tam nutné využít románu Skály. Trochu se ošival, ale přistoupil na to a pak mi děkoval, že Jiráskův román Skály do té doby neznal, a on byl v době začínající normalizace velmi aktuální: „To budiž nás všech přirozeností, abychom v protivenstvích strachem neschli, alebrž se zelenali jako strom odvahou a nadějí, abychom chyby své

poznali a pevně stáli, když nepřátelé myslí, že nás přemohli a námi o zem udeřili, abychom byli jako ty skály.“ To v té době rezonovalo. A tady myslím začal náš bližší vztah, porozuměli jsme si. I pak při různém „čapkování“.

Herec a vynikající recitátor Vlastimil Fišar zemřel 11. června 1991.

Jsem za Tvé přátelství, milý Vlastimile, trvale vděčen. Byl jsi vzácný člověk.

Tvůj Aleš F.

„PANÍ UČITELCE S LÁSKOU...“

13. květen zůstane pro mě a pro řadu mých kolegů a kolegyní smutným datem, neboť nás letos v tento den nečekaně opustila paní učitelka Marie Náhlavská.

Tato smutná zpráva mě zastihla ve škole, v té samé, kde mně jako novéžačce přicházející do 5. třídy z libošovické malotřídky před 46 lety pomohla vyrovnávat se s přechodem na „velkou“ školu a začlenit se do již utvořeného kolektivu třídy. Obojí zvládla naprosto profesionálně, a dodnes na ni proto s vděčností a láskou vzpomínám. Byla

to moje „první paní učitelka“, protože v Libošovicích v té době učili samí muži. Dnes oceňuji její pedagogický um a přístup k dětem. Byla obětavá, spravedlivá, ale i náročná a přísná. Uměla obdivuhodně vyprávět (třeba o moruších), krásně psát a malovat. Dodnes využíváme hezké diplomy, které pro potřeby školy navrhla.

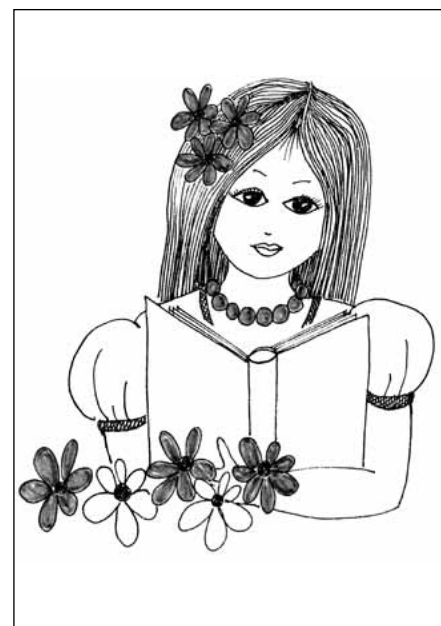
Před dvaceti lety při svém odchodu do důchodu mi předávala kancelář zástupkyně ředitelky a opět nešetřila dobrými radami a pomocí. S paní ředitelkou Alenou Čelišovou zvládly v letech 1996

– 1999 za nepřerušného provozu zrealizovat přestavbu naší školy, která se stala jednou z nejhezčích a nejmodernějších v našem okrese. Ještě i v důchodu nám přišla vypomoci a učila na I. stupni.

Při našich pozdějších setkáních ve škole i mimo ni sršela optimismem a dobrou náladou. Každé shledání fotograficky zdokumentovala a zaznamenala tak pro naše příští vzpomínky.

Paní učitelka, kolegyněmi nazývaná „Marienka“, nám bude moc a moc chybět!

Jana Knapová

VZPOMÍNKA NA JANU ŠTEFÁNKOVOU

Rodačka ze západních Čech, téměř celoživotní Pražanka a v prvním prázdninovém týdnu obyvatelka Sobotky – pravidelná návštěvnice festivalu Šrámkova Sobotka. Pod Humprecht jezdila ráda a mnoho let také na schůze přípravného výboru festivalu jako jeho členka a organizátorka někdejších studentských přehlídek uměleckého přednesu. Festivaloví hosté ji znají – štíhlá dáma, již věk neublížil, stále elegantní, vtipná, přátelská, obdařená schopností harmonizovat vztahy mezi lidmi. Na letošní „Sobotku“ nepřijede, nemoc byla rychlejší než kalendář.

S Janou jsem se znala dlouho, od doby, kdy začala pracovat v Artamě, instituci pro metodickou pomoc amatérským uměleckým aktivitám. Jako garant a organizátor recitačních pře-

hlídek a soutěží a performancí divadla malých forem byla „motorem“ vícečetných vztahů mezi Artamou a školami – středními (vzpomínám na litomyšlskou Poému, na pražské semináře, na Pražské vajíčko), ale především univerzitními fakultami pedagogickými a filozofickými. Neúnavně iniciovala účast studentů českého jazyka a literatury v přehlídkách a dílnách uměleckého přednesu, ať na Šrámkově Sobotce nebo Wolkrově Prostějově (prostřednictvím kol nižších úrovní). V době bez internetu připomínala akce jak akademickému vedení fakult, tak katedrám i jednotlivým učitelům s žádostí o předání informací, o podporu chystaných událostí a studentskou účast na nich.

Pro sobotecký festival vždy obstarala výborné lektory. My z kateder jsme

oceňovali přínos kurzů či dílen pro profesní kvalifikaci budoucích češtinářů, kteří by měli umět svým žákům přednést báseň, v tom jim byla Šrámkova Sobotka hodně nápomocna. Oceňovali jsme Janinu organizační práci před festivalem, ale i v jeho průběhu, kdy pomáhala realizovat veřejné vystoupení recitátorů pro návštěvníky festivalu. Večer fakult tradičně patřil (a patří) mezi pořady očekávané a hojně navštěvované.

Štefi milovala hudbu, literaturu, zvláště poezii. Nejenže měla, jak se říká, načteno, ale měla své favority. Vím jen o některých – Ivan Blatný, Jacques Prévert, Jan Skácel. Pánové, Štefi vás měla ráda, přijměte ji tam hezky.

Ladislava Lederbuchová

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Dne 21. března 2021 zemřel ve věku nedožitých 64 let pan **Josef Váňa** z Plhova.

Dne 22. března 2021 zemřela ve věku 82 let paní **Marie Menclová** ze Sobotky.

Dne 22. března 2021 zemřela ve věku nedožitých 79 let paní **Anna Jenčková**, rozená Holatová, z Plhova.

Dne 25. března 2021 zemřel ve věku nedožitých 71 let pan **Miloš Zíta** ze Staňkovy Lhoty.

Dne 26. března 2021 zemřel ve věku nedožitých 80 let pan Ing. **František Drbohlav**, rodák z Příchvoje.

Dne 2. dubna 2021 zemřela ve věku nedožitých 77 let paní **Blažena Muchová**, rozená Kovářová, z Krčkovic.

Dne 9. dubna 2021 zemřela ve věku nedožitých 88 let paní **Miloslava Čermáková**, rozená Šrytrová, z Dobšína.

Dne 11. dubna 2021 zemřel ve věku 48 let pan **Karel Král** ze Sobotky.

Dne 13. dubna 2021 zemřel ve věku 78 let pan **Emil Odler** z Mladějova.

Dne 17. dubna 2021 zemřel ve věku 73 let pan **Miroslav Novák**, rodák z Malechovic.

Dne 22. dubna 2021 zemřel ve věku nedožitých 66 let pan **Rudolf Baniar** ze Sobotky.

Dne 27. dubna 2021 zemřela ve věku 93 let paní **Božena Fišerová**, rozená Dlouhá, ze Sobotky.

Dne 13. května 2021 zemřela ve věku 78 let paní **Marie Náhlavská**, rozená Hastíková, ze Sobotky.

MUZEUM NA FAŘE

Expozice muzea v zámku Humprechtu musela být přestěhována z důvodu rekonstrukce a získala unikátní útočiště v přízemí soboteckého děkanství u kostela sv. Maří Magdaleny.

Návštěvníci tak mají jedinečnou šanci navštívit nádhernou budovu, která byla svědkem sobotecké historie, a navíc si mohou prohlédnout nejzajímavější předměty ze sbírek muzea.

Vedle různých typů malovaných skříní a truhel, díky jejichž množství bychom mohli tuto část muzea nazvat alamáriem, je možné prožít atmosféru školní třídy z počátku 20. století, obdivovat historické řezby a nechat se okouzlit souborem loutek, které patří do nehmotného kulturního dědictví UNESCO.

Muzeum bude otevřeno

úterý – sobota 9.00 – 17.00
neděle 10.00 – 17.00

Vstupné: dospělí návštěvníci – 40,- Kč

zlevněné 25,- Kč (děti nad 6 let, studenti, důchodci a držitelé průkazky ZTP a ZTP/P)

Při předložení vstupenky ze zámku Humprechtu je možné uplatnit slevu 5,- Kč na každou vstupenku do muzea, podobně při koupi vstupenky na prohlídku Zámek je odečítána stejná částka za každou zakoupenou vstupenku z muzea.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Dagmar Faměrová, kastelánka

SAKRÁLNÍ STAVBY NEJEN NA SOBOTECKU VÝSTAVA NA FAŘE

Luboš Patka se fotografii věnuje dlouhodobě a zachycuje i sakrální objekty, které v průběhu staletí dotvářely kulturní krajinu. Sakrální stavba (svatostánek) je stavba sloužící pro náboženské nebo rituální úkony. Existuje mnoho druhů náboženských staveb. V křesťanství sakrální stavba slouží k uctívání a chvále Boha. Může se jednat o katedrálu, kostel, kapli, boží muka i kříž u cesty. Výstavu zahájí Ing. arch. Vlasta Krahulcová. Hudební doprovod Kamila Šourková (housle) a Studio Šrámkova domu (zpěv). Uvede Marie Sekerová. Co nejrůzněji vás zve-me na vernisáž výstavy, která se koná 5. 7. v 11:00 hodin. Výstava je součástí festivalu Šrámkova Sobotka, ale bude přístupná celé léto, v době otevírací doby muzea.

Pavčina Havlová

Nechte svůj pozemek či zahradu
vydělávat

Pronajměte jej krátkodobě (i 1 den)
slušným turistům a karavanistům.

kontaktujte nás:

tel: 725 914 111

info@bezkempu.cz

www.bezkempu.cz

Na následující straně naleznete kompletní program festivalu Šrámkova Sobotka. Vše nasvědčuje tomu, že budeme v Sobotce zakopávat o malované truhly, mnout si krvavá kolena, výskat lidové nápěvy, děsit se strašidelnými historkami, těšit se lidovou moudrostí. Zkrátka a dobře – poženeme se celý týden OD FOLKLORU K FOLKLORU!

ŠRÁMKOVA SOBOTKA

65. ROČNÍK
FESTIVALU
ČESKÉHO JAZYKA,
ŘEČI A LITERATURY

SO 3/7

PO 5/7

ÚT 6/7

ST 7/7

ČT 8/7

PÁ 9/7

16:00
Vernisáž výstavy, Základní škola
Zeleněk Mlčoch – výtvarník, na kterého Šrámkova Sobotka vzpomíná
Grafika malíře a přítele festivalu.

17:00
Projekce s besedou, Městské divadlo
O folkloru a Českou televizi
K cyklu Folklonika s tvůrci pořadu.

19:30 **200 Kč**
Koncert, Zahradní Šrámkova domu
Vladimír Merta
Zhudebněné básně, lidové písně a vlastní tvorba.

21:30 **100 Kč**
Film, Zahradní Šrámkova domu
Opera ve vinici
Nejen jihomoravský folklor s živým doprovodem Vladimíra Mertu.

NE 4/7

8:30
Kostel sv. Marii Magdaleny
Mše
Mši svatojanskou složitě řadí Tomáš Dvorník.

10:00
Městský park
Zahájení festivalu
Po odsloužení v lukách v režii Lady Blažejové, Adama Hoška a Jana Tkáče.

13:30
Městský park
Poetické odpoledne
Procházka s poezií a hudbou zakončená vzpomínkou na Václava Šolce.

15:30
Vernisáž výstavy, Solcův statek
Eva Hašková – Grafiky
Dílo příslušné české výtvarnice.

17:00 **200 Kč**
Koncert, Kostel sv. Marii Magdaleny
Musica Bohemica
Folklor bez křídla a jeho souborů. Neopředstavitelné!

19:30 **120 Kč**
Divadlo, Městské divadlo
Rikujte mi Jarmilo
Masopust „Jarmila Glazarová – Dělný prales, Kongo, Pygmejové a jiné práce.“

22:00 **200 Kč**
Koncert, Zahradní Šrámkova domu
Lada
Ženské hlasy a lidové písně z Moravy a Slovenska.

9:00
Přednáška, Společná
Folklor a lidová slovesnost v 21. století: sánik, přechýl, nebo revitalizace?
Doc. PhDr. Petr Jansůk, Ph.D.
O folkloru v čase globalizace.

11:00
Vernisáž výstavy, Fara
Sakrální stavby nejen na Sobotce
Fotografie Luboše Patky.

11:30
Exkurze, Šrámkův dům
Návštěva u Šrámků
Prohlídka Muzea Fráni Šrámka a Milky Hrdličkové.

14:00
Koncert, Solcův statek
Cimbálová muzika a Karolína Čingrošová
Lidové melodie v počínání cimbálovky a operní zpěvačky.

16:00
Beseda, Společná
Nejen o folkloru s Břetislavem Rychlíkem
Folklorní inspirace na jevišti.

16:00
Pro děti, Fara
Marek Toman – Cukrárna U Šňáhového Jima
Krásná inteligentní knihovnice Boženka už dnes zašle, jak skvěle je číst.

16:00
Scénické čtení, Solcův statek
Zima
Chemické divadlo
Vzpomínka na roční období.

17:30
Autorské čtení, Zahradní Šrámkova domu
Milan Džiliňský – Hotel po sezóně a jiné básně
Měl by básník mluvit o tom, jak píše? Nebo neměl?

19:30 **200 Kč**
Koncert, Zahradní Šrámkova domu
Večerní Pepřová & Vovsy
Emo-folklorový experiment a židovské melodie.

22:30
Nokturno, Fara
Společnost mrtvých bádání
Rozloučení s tvůrci, kteří svět opouštějí v usnulých drahách.

9:00
Přednáška, Společná
Lidová píseň: varianty, paměť a interpretace
Mgr. Adam Votruba, Ph.D.
a Mgr. Ondřej Škovajsa, Ph.D.
O vzniku a proměňání lidovek a o jejich „antemopoeitice“.

11:00
Vernisáž výstavy, Městská knihovna
Lidová architektura Sobotky a Vesce
Lunaticky fotografie zvou k poznání i na výlet.

11:30
Seminař, Fara
O Zimě
O scénickém čtení Zima inspirovaném českou lidovou poezií.

16:00
Beseda, Společná
O lidové písni s Jiřím Plochem
Píseň jako zrcadlo srdce a času.

16:00
Pro děti, Fara
Pověsti & mýty, legendy & báchorky
Vyprávění pravdivých i smyšlených příběhů.

16:00
Scénické čtení, Pod Humprechtom
Jaro
Texty a písně provázející lidi během jara.

17:30
Autorské čtení, Zahradní Šrámkova domu
Katarína Kuchelová – Čepec
Dokumentární román? Lyrická reportáž?

19:30 **120 Kč**
Divadlo, Sokolovna
S šaganem lamag nohy
Akoletiv Helmut Upocstřed divoké přírody se za přiletu komety probouzí...

22:00
Nokturno, Městský park
Všechno je to pravda! – strážnické příběhy u ohně
Vyprávění o živém ohni vydělá i rozemřít.

9:00
Přednáška, Společná
O folkloru, folkloriánu a lidových tradicích v současné společnosti
Doc. PhDr. Martina Pavlicová, ČSc.
O tradiční lidové kultuře a její druhé existenci.

11:30
Seminař, Fara
O Jaru
O scénickém čtení Jaro inspirovaném českou lidovou poezií a edicí Český rok.

18:00
Beseda, Společná
O kramářské písni s Věrou Frolcovou a Markétou Holubovou
Vyprávění a poslech dobrých i špatných zpráv.

15:00
Pro děti, Fara
Ester Stará – Čtení i pro nečtenáře
Kničky přivádějící děti ke čtení a rozvíjející komunikační dovednosti.

16:00
Scénické čtení, Solcův statek
Léto
Doxy
Milá Milko, košíle došly, díky.

17:00
Závod, Koupaliště
Šrámkova jedenáctka
Sport a turistika na trati vedené libežským Českým rájem.

17:30
Autorské čtení, Zahradní Šrámkova domu
Jakub Řehák – Obyvatelé (a malá pocta Petru Králívi)
Pouliční nepokoje, zemětřesení i mnoho dalšího.

19:30 **150 Kč**
Divadlo, Městské divadlo
Věra aneb Všechno co jste chtěli vědět o Maryše a báli jste se Mrtkú zeptat
Divadýlko na dlani. Jedno z nejznámějších českých dramát po našem.

21:30
Nokturno, Šrámkův dům
Božena Němcová – Nenoch si být dlouhý čas!
Spisovatelčin nepublikovaný zápisník v rozhlasovém zpracování.

22:30
Koncert, Zahradní Šrámkova domu
Bystrav & Nathová & Šlupka Svěrák
Od autorských písniček po společné jamování.

9:00
Přednáška, Společná
Koně, ženu a flintu nikdy nepůjčuji: o ženách a zvířatech v perspektivě moderní etnolingvistiky
Mgr. Anna Christová, Ph.D.
a Mgr. Lucie Šustová
Na slovíčko s moderní etnolingvistikou.

11:30
Seminař, Fara
O Léte
O scénickém čtení Léto inspirovaném poezií a korespondencí Fráni Šrámka.

14:00
Prezentace, Zahradní Šrámkova domu
Dramax pro školy
Jak nár. a videoportálem známá divadelních představení.

16:00
Beseda, Společná
O žitkovských bohyních s Jiřím Jilkem
Bohyně v knaji Kopanici.

15:00
Pro děti, Městské divadlo
Erben 1862
Convivium, základní umělecká škola F. A. Šporka v Jaroměřích „Byvaly přj v Čechách někdy čas, ale je tomu už dávno.“

16:00
Scénické čtení, Hřbitov Podzim
Disharmoniz
Poslední nádech před hlubinou.

17:30
Autorské čtení, Zahradní Šrámkova domu
Věra Koubková – Selma Meerbaumová, Sebrané květy
O strategiích a zvycích při překládání poezie.

19:30 **180 Kč**
Poetický večer, Společná
Van se rozložil, orláb sobě vzal – o podobnostech v lidových písních, více či méně náhodných
Přiblížení písňových textů z různých dob a krajů – od české lidovky po blues.

21:30 **160 Kč**
Film, Zahradní Šrámkova domu
Naše zvony pěkně znějí
Lidová poezie o lásce a vojně s lidovou muzikou z Chrástu.

23:00
Nokturno, Sokolovna
Viktorka
Convivium, základní umělecká škola F. A. Šporka v Jaroměřích
Inspirováno příběhem Viktorky z Babčovic a korespondencí Boženy Němcové.

9:00
Přednáška, Společná
Tady jsme doma: o folkloru ke kořenům domova a vlastní identitě
PhDr. Alena Schauerová a Mgr. Magdalena Maňáková
O regionálním folkloru ve škole.

11:30
Seminař, Fara
O Podzimu
O scénickém čtení Podzim inspirovaném světovou poezií.

14:00
Beseda, Fara
S Robertem Adamem o korespondenci Karla Havlíčka
Nad korespondencí Havlíčka Romského s jejím znalcem.

15:00
Beseda, Společná
O české lidové a anonymní hudbě s Jaroslavem Kráskem
Život, tvorba i láska k lidovému umění a jeho odkazu.

15:00 **60 Kč**
Pro děti, Fara
Zlatá husa
Buchtý a loutky
Pohádka o tom, co se stane, když a kdo se může stát králem.

17:00
Jarmark dílen poprvé, Městský úřad
JARmark
Co vzešlo? Šum reprodukcí, sušená papíra a melodie slova.

19:30
Jarmark dílen podruhé, Městské divadlo
LĚTmark
Žné performativní a recitační.

22:00
Jarmark dílen potřetí, Společná
KOFmark
Výstup učitelské dílny pod vedením Hany Kolářkové.

SO 10/7

8:00
Jarmark, náměstí Míru
Třešňový jarmark
Regionální produkty, benefiční bazas, setkání s přáteli.

10:00
Jarmark dílen počtvrté, Městské divadlo
ŠLUŠmark
Přehlídka dětských děl a zakončení festivalu.

18:00 **200 Kč**
Koncert, Zahradní Šrámkova domu
Jarda Svoboda – Harmonium a hlas
Kapeňák skupiny Trabant v sólovém vystoupení.

3 – 10 / 7 / 2021

Změna programu vyhrazena. Aktuální informace naleznete na webu sramkovaosobotka.cz a sociálních sítích Facebook a Instagram.
Pořádá Městské kulturní středisko. Koná se za finanční podpory města Sobotky, Ministerstva kultury České republiky a Královéhradeckého kraje, který festival zároveň poskytuje trvalou záštitu.

**TENTO ZPŮSOBLÉTA ZDÁ SEMI
PONĚKUD ŠTASTNÝM** akvarely
z Českého ráje i odjinud

LIBOR HOFMAN

červen – červenec 2021
galerie Na návsí Libošovice
(v budově obecního úřadu)
otevřeno v otevíracích hodinách obecního úřadu a knihovny
www.knihovnalibosovice.webk.cz
autor bude přítomen u svatojakubské pouti v neděli 4. července o 14. hodině
K zodpovězení případných dotazů
jeho pěkná knížka Druhá díl jest k zakoupení
v kavárně Doma nebo v knihovně

STÁLÁ VÝSTAVA
**HISTORIE
TRAMPSKÝCH OSAD
V ČESKÉM RÁJI**
HOROLEZECKÁ STĚNA SOBOTKA
ZAHÁJENÍ VÝSTAVY DNE
1. 6. 2021
AUTORI VÝSTAVY: PAVLA A
EDUARD LIHAROVÍ

MOTTO VÝSTAVY PODLE SETONA:
VÝKOPALI JSME STUJNÍ
HISTORIE TRAMPINGU OSAD
ČESKÉHO RÁJE, ABY I
OSTATNÍ Z PRÍSTIHLÉ
GENERACI Z NÍ MOHLI
ČERPAT

HELMA CUP

LÉTO 2021

MVmoto pořádá exhibiční závod motocyklů
JAWA 50ccm
BATÍN
10. Červenec

1977 JAWA 50 Planét

Zápis: 10:00 - 12:00
Start: 12:30
Startovné: 300Kč

**Oslava 150. výročí od úmrtí
básníka Václava Šolce**

17.7. 2021 v 18:00

**Šolcův
statek**

Účinkující:
prom. historik Karol Bílek
Josef Kettner a František Skřípek - poezie
Veronika Vildmanová - zpěv
Jitka Břizová - housle

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA, nám. Míru 3, 507 43 Sobotka
tel.: 493 571 618; e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz. Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová, redakční rada: Karol Bílek,
Jan Janatka, Marie Sekerová, Magdaléna Šrůtová, Radka Vokounová. Externí spolupracovníci Lubor Jenček ml., Ilona Jalovecká.

Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady Zpravodaje. Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.

ISSN 12 12 – 7906; MK ČR E 11563. Uzávěrka dalšího čísla 23. 7. 2021.